

امان

عجل الله تعالى
فرجه الشريف

ویژه امام زمان

نودمین شماره نشریه الکترونیکی امان
دوماهنامه - ویژه اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۴

سلوک مهدوی

نقش خاتم

مراقبه‌های زمینه‌سازان ظهور

واکاوی ابعاد اجتماعی انتظار

امام زمان عجل الله تعالى
فرجه الشريف و شهدا

هزار فکر / کیمانه چاره جست و نشد تویی نه درد جهان را یگانه درمانی!

دوماهنامه امان - شماره ۹۰

صاحب امتیاز: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف

سر دبیر: حجت الاسلام محمد رضا نصوری

دبیر علمی: حجت الاسلام تقی حاتمی

گرافیک و صفحه آرایی: زهره رجبی شیزری

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف، به عنوان نهادی فرهنگی، غیرانتفاعی و غیردولتی و دارای شخصیت حقوقی مستقل که دارای تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران می باشد؛ به منظور ترویج و توسعه فرهنگ مهدویت و آشناسازی اقشار جامعه به ویژه نسل جوان، با شخصیت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و تحکیم پایه های امامت و ولایت، پس از کسب موافقت مقام معظم رهبری از سوی حضرت حجت الاسلام والمسلمین قرائتی در تاریخ ۱۳۷۹/۰۹/۰۳ تأسیس گردید.

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود

«هر دارایی‌ای که خدای متعال به شما داده، در قبالتش مسئولیتی گماشته و قرار داده؛ علم هم از جمله همین دارایی‌های ارزشمند است. [شما که] علم دارید، این علم، شما را مسئول می‌کند. «مسئول می‌کند» یعنی چه؟ یعنی باید، هم از علمتان به نفع مردم استفاده کنید، هم از اعتباری که این علم به شما داده به نفع مردم استفاده کنید. گاهی یک عالم می‌تواند از اعتباری که در جامعه دارد، در زمینه‌ای غیر از زمینه‌ی علم خودش و تخصص خودش به سود مردم استفاده کند... این جمله معروف امیرالمؤمنین (علیه السلام) در این زمینه، حرف را تمام می‌کند: وَ مَا أَخَذَ اللَّهُ عَلَى الْعُلَمَاءِ إِلَّا يُقَرُّوا عَلَى كِفْلَةِ ظَالِمٍ وَلَا سَعْبَ مَظْلُومٍ؛ یعنی خدای متعال این تعهد را از علما گرفته، از دانشمندان گرفته که در این زمینه تحمّل نکنند «کِفْلَةُ ظالم» و «سَعْبِ مظلوم» را؛ نباید تحمّل کنند پُرخوری ستمگر و گرسنگی ستم‌دیده را؛ إِلَّا يُقَرُّوا. باید عکس‌العمل نشان بدهیم، واکنش نشان بدهیم. امروز، در قضیه غزه، این واکنش بر دوش همه ما وجود دارد؛ باید واکنش نشان بدهیم؛ عده‌ای گرسنه‌اند، عده‌ای زیر بمبارانند، عده‌ای دارند صدا را صدتا به شهادت می‌رسانند. در این جبهه‌بندی‌های متعدّدی که وجود دارد در سطح جهان، در سطح کشور، عالم - چه عالم دانشگاه، چه عالم حوزه - باید اولاً تلاش کند حق را بشناسد، حق مشخص بشود، در کنار حق بایستد؛ بی‌تفاوتی، نگاه کردن بی‌تفاوت، برای عالم و دانشمند جایز نیست.»

۱۳۸۲/۰۷/۲۵

بی تفاوتی جایز نیست

ما باید خود را برای سربازی امام زمان (علیه السلام) آماده کنیم

ما نباید فکر کنیم که چون امام زمان خواهد آمد و دنیا را پر از عدل و داد خواهد کرد، امروز وظیفه‌ای نداریم؛ نه، بعکس، ما امروز وظیفه داریم در آن جهت حرکت کنیم تا برای ظهور آن بزرگوار آماده شویم. اعتقاد به امام زمان به معنای گوشه‌گیری نیست.... امروز اگر ما میبینیم در هر نقطه‌ی دنیا ظلم و بی‌عدالتی و تبعیض و زورگویی وجود دارد، اینها همان چیزهایی است که امام زمان برای مبارزه با آنها می‌آید. اگر ما سرباز امام زمانیم، باید خود را برای مبارزه با اینها آماده کنیم.

بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه‌ی شعبان در مصلاّی تهران

۱۳۸۱/۰۷/۳۰

مهدی عرب صالحی

شرحی بر دعای سلامتی امام زمان علی‌السلام

(قسمت دوم)

برای این مسأله که چرا باید برای امام زمان علی‌السلام دعا کرد، دلایل زیادی وجود دارد که مهم‌ترین آنها عبارت است از: مهربانی و توجه امام به ما؛ چنان که از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف روایت شده که «أَنَا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَلَا نَاسِينَ لِذِكْرِكُمْ وَلَوْلَا ذَلِكَ لَنَزَلَ بِكُمْ الْأَوَاءُ وَاصْطَلَمَكُمُ الْأَعْدَاءُ»^۱ ما در رعایت حال شما کوتاهی نمی‌کنیم و یاد شما را از خاطر نبرده‌ایم، که اگر جز این بود از هر طرف گرفتاری‌ها به شما روی می‌آورد و دشمنانتان شما را از میان می‌بردند. به راستی اگر کسی برای ما کار کوچکی انجام دهد، آیا از او تشکر نکرده و برای او دعا نمی‌کنیم؟ حال برای کسی که همیشه حال ما را مراعات می‌کند و به فکر و یاد ما هست و نقشه‌های دشمنان علیه ما را از بین می‌برد، نباید دعا کنیم؟ آیا نباید برای عزیزی که عزیزمان می‌کند، دعا کنیم؟

قسمت اول از شرح دعای سلامتی امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در شماره پیشین آمد و در این شماره، قسمت دوم و پایانی این دعای شریف را تقدیم می‌کنیم.

«و حافظاً...»

امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف هم مانند همه انسان‌ها زندگی طبیعی دارند و همان‌طور که پیامبران و دیگر ائمه عجل الله تعالی فرجه الشریف دچار بیماری یا مشکل می‌شدند، امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف هم به این مشکلات دچار می‌شوند؛ از این رو، دعا کردن و صدقه دادن برای سلامتی ایشان بی‌مورد نیست و ائمه دیگر نیز برای سلامتی آن حضرت دعا کرده‌اند.

امام رضا عجل الله تعالی فرجه الشریف برای حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه الشریف این چنین دعا می‌نماید: «اللَّهُمَّ اِذْفَعْ عَنْ وَلِيكَ... وَاعْذُهُ مِنْ شَرِّ جَمِيعِ مَا خَلَقْتَ...» خداوندا هرگونه بلا را از ساحت ولی خود دور گردان... و او را در پناه خود، از شر تمام آنچه

آفریده‌ای، محفوظ بدار و او را از پیش رو و پشت سر و راست و چپ و از بالا و پایین حفظ کن؛ حفاظتی که اگر کسی را آن طور حفظ گردانی، از بین نرود»^۲.

«وقائداً...»

قائد به معنای راهبر و پیشواست. در این دعا، از خداوند می‌خواهیم که خود، راهبر و پیشوای رهبر عالم هستی باشد؛ چون اگر خداوند، ایشان را رهبری نفرماید، حضرت هم دچار مشکل می‌شوند.

بالاترین شخصیت عالم هستی، پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم از خداوند می‌خواهند: «إِلَهِي... لَا تَكُنْ لِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةً عَيْنٍ أَبَدًا، فَإِنَّكَ إِنْ تَكُنْ لِي إِلَى نَفْسِي أَقْرَبَ مِنَ الشَّرِّ وَأَبْعَدَ مِنَ الْخَيْرِ؛ خدایا یک چشم بر هم زدن مرا به خودم وا مگذار؛ زیرا اگر مرا به خودم واگذار کنی به بدی نزدیک و از خوبی دور می‌شوم»^۳.

«وناصرأ...»

در ادعیه دیگر نیز برای یاری حضرت، از خداوند درخواست نصرت شده است. در دعای امام رئوف علی بن موسی الرضا علیه السلام آمده است: «و انصره بنصرک العزیز... و ایده بالنصر و انصره بالرعب؛ او را با نصرت و یاری شکست ناپذیرت یاری فرما... و با نصر و یاری، مؤید فرما و با افکندن ترس و رعب در دل دشمنان، نصرتش بنما»^۴. نقل شده است که امام عسکری علیه السلام در قنوت نماز برای فرزند عزیزش این گونه از خداوند مسئلت می کردند: «و انصره علی من عاداه؛ بر کسی که با او دشمنی می کند، یاری اش فرما»^۵. شاید این قسمت، تمنای ظهور حضرت باشد که خداوند، ایشان را برای تحقق حکومت بی نظیر، جهانی یاری نماید.

«ودلیلاً...»

این واژه از دلالت گرفته شده است. دلالت به معنای چیزی است که به وسیله آن، شناسایی، حاصل می شود. مثلاً کسی که می گوید «مسجد»، ما می فهمیم منظورش محل عبادت است. دلیل، صیغه مبالغه دال و به معنای آن کسی است که از او دلالت خیلی قوی و روشن و زیاد به دست می آید. از پروردگار عالمیان می خواهیم دلیل امام زمان علیه السلام باشد؛ یعنی ذات مقدس الهی، امام را نسبت به هر چیزی، از خیر و شر راهنمایی و دلالت فرماید. وقتی که خداوند دلیل او شد، امری بر ایشان مشتبه نمی گردد و حق و باطل را هیچ گاه با هم در نمی آمیزد و اشتباهی نمی کند.

«وعیناً...»

خداوند در قرآن کریم، به پیامبرش می فرماید: «وَإِصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا؛ در راه رساندن پیام پروردگارت صبر کن؛ که همانا تو در چشم مایی»^۶ یعنی ما مراقب و محافظ توایم. در گفتار روزمره هم گاهی گفته می شود: فلانی جلوی چشمانم است؛ یعنی عملکرد او را می بینم و می دانم چه می کند و مراقب اویم تا کسی گزندى به او نرساند. ما هم در این دعا درخواست می کنیم که خداوند همیشه از امام زمان علیه السلام حفاظت نماید.

اگر برای حضرت درخواستی می کنیم بدین معنا نیست که خداوند به ایشان عنایت نفرموده؛ بلکه برای این است که بیشتر شود. چون رحمت الهی بی پایان است و هر چه ارزانی دارد، کم نگردد و نزول رحمت و برکت بر وجود نورانی حضرت مهدی موعود علیه السلام، مقام و درجه ایشان را در درگاه الهی بالاتر می برد.

«حتی تسکنه أرضک طوعاً...»

در این فراز می گوییم: «خدایا آن سفر کرده ما را محافظت فرما تا این که همه اهل زمین با میل و رغبت، مطیع امر او شوند، به فرمانش گردن نهند و با شناخت کامل از جایگاه و مقامش، او را به عنوان حاکم الهی خود برگزینند.» بعضی به دروغ می گویند: وقتی امام بیاید همه را می کشد؛ در حالی که این تهمتی بزرگ، بر مهربان ترین انسان هاست. امامی که طبق روایت حضرت رضا علیه السلام پدر مهربان و رفیق شفیق ماست، چگونه می تواند ما را بکشد؛ بلکه اگر اشتباهی از ما سر می زند، با مهربانی و رأفت به ما تذکر می دهد و ما را به صراط مستقیم الهی هدایت می فرماید.

مولای ما که منطقی ترین و استدلال ترین و در عین حال مهربان ترین فرد عالم هستند، هرگز این تهمت هابه ایشان نمی چسبد. البته آن حضرت با بعضی که لیاقت نداشته باشند و دانسته و با علم و شناخت کامل، به ایشان ایمان نیاورند و مانع برپایی اهداف وی گردند، به جنگ می پردازد و برای آرامش و سلامت اهل زمین و زندگی بهشت گونه دوران حکومت جهانی، زمین را از لوث وجودشان پاک می گرداند و قطعاً تعداد آنها زیاد نیست.

«وتمتعه فیها طویلاً»

در قسمت پایانی دعا درخواست می کنیم که عمر با برکت ایشان طولانی شود و زمان زیادی، فرمانروایی کنند. البته باید هم این گونه باشد؛ چون انبیاء، از آدم تا خاتم و ائمه معصومین علیهم السلام، بشارت حکومت سراسر خیر و برکت ایشان را داده اند و برای آمدنش، روایات شیرینی فرموده اند. مسلماً مدت حکمرانی حضرت، طولانی و همراه با عدالت گستر و ایجاد مدینه فاضله خواهد بود.

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۴.

۲. مصباح المتعجد، ص ۴۰۹.

۳. الکافی، شیخ کلینی، ج ۷، ص ۲.

۴. مسند الامام الرضا، شیخ عزیز الله عطاردی، ج ۲، ص ۳۶.

۵. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۳۳۰.

۶. سوره طور، ۴۸.

حجت الاسلام جواد محدثی

سلوک مهدوی

یاد خدا و ذکر

از آن جا که «یاد خدا» نقش مهمی در پیشگیری از گناه و قرب به خدا دارد، توصیه خداوند در قرآن و پیامبر و ائمه در سفارش های اخلاقی شان آن است که همیشه به یاد خدا باشیم، هم یاد لفظی و ذکر گفتن های خاص، هم یاد قلبی و توجه به آن معبود بی همتا که خالق و رازق ماست و مالک روز قیامت است و بهشت و جهنم و عذاب و پاداش به دست اوست.

قرآن کریم، بارها فرموده است که به یاد خدا باشید (فاذکرو الله). امیر مؤمنان (علیه السلام) فرموده است: ذِکْرُ اللَّهِ رَأْسُ مَالِ كُلِّ مُؤْمِنٍ، وَرَبُّهُ السَّلَامَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ؛ یاد خدا، سرمایه هر مؤمن است و دستاورد آن، ایمنی از شیطان است. (غرر الحکم، حدیث ۵۱۵۷)

یاد خدا، مایه آرامش دل است: «أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنَّ الْقُلُوبُ». (رعد، آیه ۲۸)
زندگی هایی که دور از یاد خدا باشد، تیره و تاریک است و بر افراد غافل از خدا، عرصه زندگی تنگ می شود و گرفتار سختی ها می شود.

پرتو یاد خدا گر دهد آرایش دل
بگذرد عمر تو در سایه آرامش دل

هست تنها به خداوند قسم، یاد خدا
مایه راحت و آرامش و آسایش دل

مقید بودن به واجبات الهی و ترک گناهان و مشغول نشدن به دنیا و مادیات و غفلت نداشتن از خدا و دین و قیامت، از جلوه های این «یاد مقدس» است. خداوند به بندگان توصیه می فرماید که: ای کسانی که ایمان آورده اید! اموال و اولادتان شما را از ذکر خدا باز ندارد، که اگر چنین باشد، از زیانکارانید. (منافقون، آیه ۹)

وقتی زندگی پیامبران را می بینیم، ذکر خدا و تکرار نام های مقدس و محبوب پروردگار، از کارهای آنان بوده است. درباره رسول خدا (صلی الله علیه و آله) نقل شده که آن حضرت «دائم الذکر» بود. امامان معصوم، برنامه های روزانه ذکر داشتند و ذکرهای مختلف و فراوانی که در کتاب های دعا آمده است، همه آموزه های ائمه به شیعیان شان بوده است. وقتی اولیای خدا ذاکر بوده اند، وقتی خداوند، «ذاکرین» را دوست دارد و توصیه می فرماید که خدا را صبح و شام یاد کنید و «ذکر کثیر» داشته باشید، وقتی از کسانی ستایش می کند که ایستاده و نشسته و خوابیده، خدا را یاد می کنند. وقتی تسبیحات حضرت زهرا (علیها السلام) - که از ارزشمندترین یادگارهای حضرت زهرا (علیها السلام) - برای ماست، ذکر خدا را به ما می آموزد، و وقتی نماز، یاد خداست؛ پس در زندگی یک مؤمن و شیعه و منتظر، باید «یاد خدا» جایگاه والایی داشته باشد. امام علی (علیه السلام) فرمود:

ذکر، دو گونه است: یکی یاد خدا در مصیبت، که نیکو و زیباست. و برتر از آن، یاد خدا هنگام حرام است، که این یاد، تو را از حرام و گناه باز می دارد:

«وَأَفْضَلُ مِنْ ذَلِكَ ذِكْرُ اللَّهِ عِنْدَ مَا حَرَّمَ عَلَيْكَ، فَيَكُونُ ذَلِكَ حَاجِزًا.» (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۵۰)

خدا را هرگز از یاد نبریم.

محبت و دوستی

محبت و مهرورزی از نیازهای فطری انسان است. هرکس، هم دوست دارد که از دیگران محبت ببیند، نه عداوت و بی مهری، هم دوست دارد که محبت قلبی خود را نثار کسانی کند که دوستشان دارد.

هم تملّق و چاپلوسی بد است، هم این‌که انسان از تملّق افراد خوشش آید و دچار غرور شود.

امیرمؤمنان علیه السلام فرمود:

نصیحت‌کننده خیرخواه و مشفق، محبوب‌ترین مردم در نظرت باشد.

(غرر الحکم، حدیث ۷۳۸۶)

اگر کسی ضعف ما را به ما گفت، باید سپاسگزار او باشیم و درصدد اصلاح خویش برآییم. امام باقر علیه السلام فرمود: از کسی پیروی کن از روی خیرخواهی، تو را میگیراند، نه از کسی که فریبکارانه تورامی خنداند!

(محاسن برقی، ج ۲، ص ۴۴۰)

مسئولین اجرایی، خوب است از طریق صندوق پیشنهادها و انتقادهای، یا به صورت حضوری، پذیرای نقدهای دیگران باشند و سعه صدر نشان دهند و تحمّل کنند و در رفع معایب بکوشند.

البته نصیحت‌کننده و منتقد، باید خود را از حسد، کینه‌توزی پاک سازد و تذکّرش از روی انصاف و به قصد اصلاح و از روی خیرخواهی باشد، تا طرف مقابل هم پذیرا باشد. «نقدپذیری» به عنوان یک رفتار اجتماعی سازنده، برای یک مسلمان ارزش است و برای یک مسئول، راهگشا برای رفع اشکالات و نقص‌ها.

البته بحث‌های فراوانی وجود دارد که: به چه کسی باید مهر ورزید؟ از دوستی چه کسانی باید پرهیز کرد؟ دوست خوب کیست؟ از کجا دوستی و محبت راستین شناخته می‌شود؟ آثار دوستی چیست؟ کجا باید مهرورزی کرد و کجا باید به مبارزه و قطع رابطه پرداخت؟ ولی کلاً دین ما دین محبت و صفا با یکدیگر، با هم‌نوعان و هم‌کیشان، با بستگان و افراد خانواده، با همسایگان و همسفران، با فقرا و محرومان است. امام صادق علیه السلام تا آن جا به محبت اهمیت داده که فرموده است: **الدِّينُ هُوَ الْحُبُّ، وَالْحُبُّ هُوَ الدِّينُ**؛ دین همان محبت است و محبت همان دین است. (میزان الحکمه، حدیث ۳۰۹۸)

روشن است که اگر محبت، راستین باشد نه ادّعایی، انسان را به همراهی و هم‌رنگی و اطاعت می‌کشد و اگر حبّ خدا و حبّ رسول و اهل بیت علیهم السلام در کسی باشد، او را در خطّ خدا و دین و پاکی و تقوا قرار می‌دهد. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: **مَا تَحَابَّ اِثْنَانِ فِي اللهِ تَعَالَى اِلَّا كَانَ اَفْضَلُهُمَا اَشَدُّ هُمَا حُبًّا لِصَاحِبِهِ**؛ هرگز دو نفر به خاطر خدا نسبت به هم محبت نمی‌ورزند مگر آنکه برترین آنان نزد خدا کسی است که محبتش به دوستش بیشتر باشد. (همان، حدیث ۳۱۸۶)

دوستی‌هایی ارزشمند است که صادقانه و برای خدا باشد، نه از روی فریب و تظاهر، یا به قصد بهره بردن از مال و موقعیت کسی و سوءاستفاده از این ارتباط و آشنایی. آنچه از روایات برمی‌آید، مطلوب بودن جامعه‌ای است که افراد آن نسبت به هم محبت و دوستی و مهرورزی و یاری داشته باشند، به دیدار هم بروند، روابطشان گرم و صمیمی و برخوردار از تعاون و مشارکت باشد، به یکدیگر احترام و نیکی و احسان کنند، با هم قهر نباشند، در رفع نیازهای هم بکوشند، خطاهای همدیگر را نادیده بگیرند، کینه از هم در دل نداشته باشند، به یکدیگر حسد نورزند، آبروی یکدیگر را نریزند، خادم هم باشند، قهرها را به آشتی تبدیل کنند، نسبت به هم مودّت و عاطفه و برادری و ایثار داشته باشند، به بزرگ‌ترها احترام و محبت کنند، یتیمان و کودکان را بنوازند و... که همه این را در حاکمیت «محبت و دوستی» بر روابط افراد، خلاصه می‌کنیم.

عربی بادیه‌نشین خدمت پیامبر آمد و گفت: مرا توصیه‌ای کن. از جمله سفارش‌های پیامبر خدا صلی الله علیه و آله این بود: **تَحَبَّبْ إِلَى النَّاسِ يَجُوبُكَ**؛ به مردم مهرورزی کن تا دوستت بدارند. (اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴۲)

اگر خشم و نفرتی هست، باید نسبت به دشمنان و منافقان و بدخواهان باشد و اگر عشق و محبتی هست، باید نسبت به خودی‌ها باشد.

امام صادق علیه السلام به یاران خود می‌فرمود: **تَوَاصَلُوا وَ تَبَاوَرُوا وَ تَرَاحَمُوا وَ تَعَاطَفُوا**؛ نسبت به یکدیگر ارتباط و نیکی و ترحم و عاطفه داشته باشید. (همان، ص ۱۷۵)

درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد

نهال دشمنی بر کن، که رنج بی‌شمار آرد

نقدپذیری

به همان اندازه که عیب‌جویی از دیگران ناپسند است، تقدیر و تذکّر و ارشاد، به قصد اصلاح و با هدف کاستن از نارسایی‌ها و عیب‌ها خوب است و یک وظیفه است.

برخورد بعضی‌ها با نقد، نامناسب است. کم‌ظرفیت و خودخواه و مغرورند و تاب و تحمّل هیچ انتقاد و تذکّری را ندارند و هر نوع نقد دلسوزانه و تذکّر خیرخواهانه را حمل بر غرض‌ورزی می‌کنند و این سبب می‌شود که عیب‌ها همچنان باقی بماند و اصلاح نشود.

حجت الاسلام سید مجتبی فلاح

واکاوی ابعاد اجتماعی انتظار

اهمیت

شاید این تیم گل نخورد؛ ولی برنده نیز نخواهد شد و شاید فردی که به تنهایی وظیفه خود را شایسته انجام داده است، مورد تشویق هم قرار بگیرد، ولی هیچ وقت مجموع تیم تشویق نخواهند شد. در عرصه انتظار نیز اگر تک تک افراد وظایف فردی خویش را به صورت شایسته انجام دهند، شاید به صورت فردی مستحق پاداش باشند، ولی اگر به صورت اجتماعی، جامعه‌ی شیعه وظایف خود را انجام ندهند، به هیچ وجه شایسته آن پاداش اجتماعی نخواهند بود.

تبیین ابعاد اجتماعی انتظار

مرور روایات مربوط به «انتظار» آشکار کننده این نکته است که پیشوایان دین علیهم السلام پیروان خویش را به «انتظار» به عنوان یک «عمل» و «گنش» ترغیب می نمودند، ولی جای این پرسش باقی است که این عمل، چه نوع عملی است؟

آیا یک عمل فردی است؟ یا یک عمل اجتماعی است؟ و یا مانند نماز، عملی است که هم جنبه‌ی فردی دارد و هم جنبه‌ی اجتماعی؟

ره‌آورد دقت در روایات نمایان گر آن است که اولیاء دین، «انتظار» را گاه به عنوان یک «گنش فردی» مورد توجه قرار می دادند، و گاه به عنوان یک «گنش اجتماعی» که در ادامه مورد توجه قرار می گیرد.

برای آشنایی با اهمیت ابعاد اجتماعی انتظار توجه به این نکته بایسته است که در صورت پذیرش برخورداری «انتظار» از ابعاد اجتماعی، اگر جامعه پیروان اهل بیت علیهم السلام نسبت به آن کاهلی کرده و وظیفه خویش را نسبت به آن انجام ندهد، نه تنها وظیفه خویش را به طور تام و تمام انجام نداده‌اند؛ بلکه از آثار و نتایج آن نیز بهرمنند نخواهند شد. نتیجه‌ای که آرزوی همه انبیاء و اولیاء بوده؛ یعنی برپایی حکومت عدل جهانی توسط ولی خدا، حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف.

برای روشن شدن این مطلب، توجه به این مثال شایسته است: نماز عبادتی است که افزون بر ابعاد فردی، از ابعاد اجتماعی نیز برخوردار است و مسلمانان همان طور که به خواندن نماز امر شده‌اند، به اقامه آن در جامعه نیز امر شده‌اند، اگر کسی نماز بخواند، وظیفه فردی خویش را انجام داده است، و از آثار خواندن نماز بهرمنند می شود؛ ولی خواندن نماز به صورت فردی به معنای اقامه نماز در جامعه نیست و کسی که اقدام به گسترش و ترویج فرهنگ نماز نکند، به هیچ وجه وظیفه اجتماعی خویش که اقامه نماز در جامعه بوده را انجام نداده است و در نتیجه از آثار اجتماعی اقامه نماز نیز محروم خواهد شد. همان طور که در عرصه ورزش، فوتبال یک ورزش جمعی است، اگر فردی که در جایگاه دفاع قرار گرفته، وظیفه خود را به تنهایی خوب انجام دهد؛ ولی مجموع تیم، در انجام وظایف تیمی کاهلی کنند،

انتظار و کنش های فردی

دقت در آثار اولیاء دین علیهم السلام نمایان گر این نکته است که ایشان در برخی موارد «انتظار» را به عنوان یکی از کارهای فردی برای پیروان خویش مورد توجه قرار داده اند. در روایتی امیرمؤمنان، حضرت علی علیه السلام چنین می فرماید:

«أَفْضَلُ عَمَلِ الْمُؤْمِنِ أَنْتِظَارُ الْفَرَجِ؛ بَرْتَرِينَ كَارِ مُؤْمِنٍ أَنْتِظَارُ فَرَجٍ اسْت» . (تحف العقول، ص ۱۱۱)

در این حدیث شریف مولای متقیان، حضرت علی علیه السلام «انتظار» را به عنوان برترین «عَمَلِ الْمُؤْمِنِ» معرفی می کنند؛ این عبارت از دو کلمه تشکیل شده است؛ یکی «عمل» و دیگری «مؤمن» که حضرت علی علیه السلام هردو را در این کلام به صورت مفرد آورده اند و حاکی از رفتارهای «فردی» است؛ چراکه فرد مؤمن قرار است کاری انجام دهد که در راستای «انتظار» باشد تا به عنوان برترین عمل شناخته شود. در همین چارچوب اگر قرار باشد حدیثی را مورد توجه قرار داد که به یکی از وظایف فردی اشاره کرده باشد این حدیث امام سجاد علیه السلام است:

«هر که در عصر غیبت قائم ما بر پیروی توأم با محبت از ما ثابت قدم بماند، خداوند پاداش هزار شهید از شهدای بدر و احد را به او می دهد» . (کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، باب ۳۱، ح ۷، ص ۳۲۳)

در این حیث امام چهارم ثبات قدم بر موالات اهل بیت علیهم السلام در عصر غیبت را متوجه فرد نموده است؛ عبارت «مَنْ ثَبَّتَ» حاکی از فردی است که بر ولایت پذیری اهل بیت علیهم السلام پایدار مانده است. و در همین راستا نیز مستحق دریافت «پاداش فردی» است؛ که عبارت است از اجر هزار شهید از شهدای بدر و احد.

انتظار و کنش های اجتماعی

در روایتی از امام حسن عسکری علیه السلام به نقل از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، چنین آمده است:

«أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي أَنْتِظَارُ الْفَرَجِ؛ بَرْتَرِينَ كَارِهَايِ امْتٍ مِنْ أَنْتِظَارِ فَرَجٍ اسْت» (ابن بابویه، الإمامة و التبصرة من الحيرة، ص ۲۱)

دقت در این روایت و مقایسه آن با روایت پیشین، این تفاوت را آشکار می کند که در این روایت، برای معرفی انتظار ترغیب به آن، از عبارت «أَعْمَالِ أُمَّتِي» استفاده کرده است، که واژه «اعمال» به فرد اضافه نشده؛ بلکه به «امت» اضافه شده است؛ یعنی کاری که باید از «امت» اسلام صادر شود، این واژه حاکی از «رفتار جمعی» است.

لغت شناسان در تعریف واژه «امت» چنین نوشته اند: «هر گروه و جمعیتی که جهت مشترکی آنها را به هم پیوند دهد؛ اشتراك در دین و آئین، و یا زمان و عصر واحد، یا مکان معین، خواه این وحدت، اختیاری بوده باشد و یا بدون اختیار». به نظر می رسد جامعه شیعه وقتی می تواند به این توصیه فرستاده خدا صلی الله علیه و آله جامه عمل بپوشاند که همه ایشان به صورت «عام مجموعی» در راستای زمینه سازی برای برپایی حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام دست به کار شوند.

«وَلَوْ أَنَّ أَشْيَاعَنَا [وَقَفَّهْمُ اللَّهُ لَطَاعَتِهِ] عَلَى اجْتِمَاعِ الْقُلُوبِ فِي الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ عَلَيْهِمْ لَمَّا تَأَخَّرَ عَنْهُمْ الْيَمْنُ يَلْقَائَنَا؛ و اگر پیروان ما که خداوند ایشان را بر اطاعت خود موفق کند. دلهایشان بر وفاداری بر پیمانی که بر ایشان است جمع می شد، میمنت و مبارکی دیدار ما از ایشان به تأخیر نمی افتاد» . (الإحتجاج علی أهل اللجاج، ج ۲، ص ۴۹۹)

روشن است که اگر پایداری بر عهد با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و انتظار فقط از جانب برخی از افراد شیعه محقق شود، نمی تواند نتیجه ی مورد نظر را به بار نشاند؛ به عبارت دیگر: میمنت نیل به ظهور حجت خدا و لقاء آن حضرت، وقتی شامل حال شیعیان می شود که همه ی ایشان در اقدامی اجتماعی دل هایشان بر محور وفای به عهد با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف متفق شود.

نتیجه:

در دوران غیبت، شیعه موظف است انتظار خویش را در دو عرصه فردی و اجتماعی پی گیری کند و فقط در این صورت است که از انزوا خارج شده و زمینه سازی حقیقی برای برپایی حکومت عدل جهانی محقق می شود.

مراقبه‌های زمینه‌سازان ظهور

محمد رضا زارع دزفولی

در آستانه ظهور، مسئولیت بسیار سنگین فعالان و منتظران امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف، مراقبت از خویش است؛ تا با هجوم فساد و ناهنجاری‌ها در جامعه، مبارزه کنند و خود را هم از تیررس دشمن بزرگ که هوای نفس و وسواس خناس، شیطان رجیم است - دور نگه دارند. به همین خاطر، ائمه اطهار علیهم السلام برای دوستداران امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف و منتظران حقیقی ایشان در عصر غیبت، نصایح و راه کارهایی بیان کرده‌اند که به اختصار برخی از آنها را به نگارش درمی‌آوریم.

- ایمان و تقوای الهی

از آن جایی که شیعیان، منسوبین به ائمه اطهار علیهم السلام هستند - به خصوص، منتظران که دل باخته امام خویش هستند - کاری نمی‌کنند که حضرت، پیش خدا شرمنده شود. هر چند صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه الشریف را نمی‌بینند، ولی خواسته او را می‌دانند و در جلب رضایتش می‌کوشند. اعتقاد به وجود امامی حی و زنده، تأثیر عمیقی در شخصیت یک مسلمان دارد؛ به گونه‌ای که همیشه در صدد است که گوش به فرمان آن حضرت باشد و افتخار اطاعت و رضایت خاطر او را برای خود کسب نماید. لذا گوش و دل به فرمایشات امام داده و با نگاه به روایات، آنچه او می‌طلبد انجام می‌دهد.

امام صادق علیه السلام در این باره فرموده است: «من سرّه ان یكون من اصحاب القائم فلیتظر و لیعمل بالورع و محاسن الاخلاق و هو منتظر». ^۱ در این حدیث، امام از جمله اوصاف یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را پرهیزکاری و تقوای الهی دانسته و خلق نیکو را سفارش کرده است. همان طور که روایت دیگری، پرهیزکاری را از دین امامان خوانده ^۲ و در نامه‌ای که خود امام عصر علیه السلام به مرحوم شیخ مفید نوشته‌اند، سفارش به تقوای الهی کرده‌اند. همان وجود مقدس و نورانی در روایت دیگری به شیعیان و علاقه‌مندان خویش می‌فرماید:

«فلیعمل کُلُّ امرئ منکم یضرب به من محبتنا و لیجتنب ما یدینه من کراهتنا و سخطنا، فإن أمرنا بغتة، فجأة حين لا تنفعه توبة ولا نجیة من عقابنا ندّم علی حوثة؛ ^۳ پس هریک از شما باید آنچه را که موجب دوستی ما می‌شود، پیشه خود سازد و از هر آنچه موجب خشم و ناخشنودی ما می‌گردد، دوری گزیند؛ زیرا امر ما به یکباره و ناگهانی فرا می‌رسد و در آن زمان، توجه و بازگشت برای کسی سودی ندارد و پشیمانی از گناه، کسی را از کیفر ما نجات نمی‌بخشد».

در طول تاریخ نیز آنچه که بر انبیای الهی و معصومین علیهم السلام، سخت و گران می‌آمد، فقدان معنویت در جامعه بود. متأسفانه پاکی، پاکدامنی، صداقت و درستکاری، تعاون و همکاری، گذشت و ایثار، احسان و نیکوکاری جای خود را به هواپرستی و شهوت‌رانی، دروغ و دغل‌بازی، خودمحوری و موقعیت‌جویی، خیانت و جنایت، زیاده‌خواهی و افزون‌طلبی داده است و همین هم باعث دوری شیعیان از امام خویش شده؛ تا جایی که حتی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف می‌فرماید:

«هیچ چیز، ما را از شیعیان جدا نکرده است مگر آنچه از کارهای ایشان که به ما می‌رسد؛ اعمالی که خوشایند ما نیست و از شیعیان، انتظار نداریم». ^۴

امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز به دنبال زنده کردن همین حقیقت معنوی؛ یعنی ایمان و تقوای الهی است که بنا به فرموده قرآن شریف هر جامعه‌ای که آن را داشته باشد، خداوند برکت‌های آسمانی و زمین را بر آن جامعه می‌گشاید:

«ولو انّ اهل القرى آمنوا واتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء والارض».^۵ امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز انسان ها را دعوت به ایمان می کند؛ چرا که امام باقر علیه السلام می فرماید: «اذا قام القائم عرض الايمان على كل ناصب فإن دخل فيه بحقيقة و الا ضرب عنقه؛ هنگامی که قائم، قیام کند، ایمان را بر هر ناصبی (دشمن اهل بیت علیهم السلام) عرضه می کند، اگر به راستی آن را بپذیرد، از او می گذرد و گرنه گردنش را می زند».

بنابراین با توجه به اهمیت موضوع، باید تا قبل از ظهور امام، خود را مسلح به سلاح ایمان و تقوای الهی بکنیم تا بتوانیم از این اوضاع نابسامان اخلاقی روزگار، رهایی یافته و سالم بمانیم.

- امر به معروف و نهی از منکر

از جمله مسائل اجتماعی که خداوند در قرآن، اهمیت فراوانی برای آن قائل شده و قوام اجتماع را نیز به آن دانسته، امر به معروف و نهی از منکر می باشد، که از اهم واجبات شمرده شده است. قرآن می فرماید: «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ»^۶ باید از میان شما، کسانی باشند که دعوت به نیکی و امر به معروف و نهی از منکر کنند و آنها همان رستگارانند».

امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه می فرماید: «تمام اعمال و کارها، حتی جهاد در راه خدا، در برابر امر به معروف و نهی از منکر مانند قطره ای در مقابل یک دریای بزرگ و پهناور است».^۸

دایره امر به معروف و نهی از منکر آن قدر گسترده است که تمام زوایای زندگی فردی و اجتماعی مسلمین را در بر می گیرد و محور اصلی آن، ترویج خوبی ها و ممانعت از زشتی ها در جامعه است. اهمیت این فریضه از آن جهت است که تغییر در رفتار اجتماع و گرایش مردم به اعمال نیک، پیش نیاز ضروری انقلاب جهانی مصلح بشریت است؛ زیرا ظهور نیازمند جامعه ای است که آماده پذیرش اخلاقیات و اعتقادات الهی است. از جمله کارهای فرهنگی امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف، زنده کردن امر به معروف و نهی از منکر است: «المهدی و اصحابه.... یأمرون بالمعروف و ینهون عن المنکر».^۹

در حقیقت، نهی از منکر، که یکی از شاخصه های حکومت الهی است، تنها به زبان انجام نخواهد شد؛ بلکه در عمل نیز باید با زشتی ها مقابله شود؛ تا در جامعه، جایی برای فساد و رذایل اخلاقی نماند و محیط زندگی از زشتی ها پاک گردد. در دعای ندبه نیز نسبت به امام زمان علیه السلام عرض می کنیم: «این طامس آثار الزیغ و الأهواء، این قاطع حبائل الکذب و الافتراء»^{۱۰} کجاست آن کسی که ریسمان های دروغ و افتراء را ریشه کن کند؟»

- صبر و تحمل در مقابل مشکلات

قرآن شریف، راه رستگاری را پایداری و استقامت در برابر مشکلات و هوس های دنیوی دانسته و می فرماید: «یا ایها الذین آمنوا اصبروا و صابروا و رابطوا و اتقوا الله لعلکم تفلحون».^{۱۱}

امام باقر علیه السلام درباره تفسیر این آیه فرموده: «اصبروا علی اداء الفرائض و صابروا عدوکم و رابطوا امامکم (المنتظر)»^{۱۲} بر انجام واجبات الهی صبر کنید و در برابر دشمنان پایداری کنید و مراقب امامتان (که به انتظارش هستید) باشید». و در روایت دیگری فرموده اند:

«و ی رابط الذین آمنوا و یصابرون حتی یحکم الله و هو خیر الحاکمین»^{۱۳} آنان که اهل ایمانند، مراقب بوده و صبر می کنند و یکدیگر را به بردباری سفارش می نمایند تا زمانی که خداوند حکم فرماید و او بهترین حاکمان است».

با توجه به اینکه سنت و سیره ائمه معصومین علیهم السلام، صبر و تحمل در مقابل مشکلات و ناهنجاری ها بوده و حتی در مقابل حکومت غاصب و نامشروع زمانه خویش صبر می کردند و گاهی تقیه در پیش می گرفتند. برای آماده سازی زمینه ظهور حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز سفارش نموده اند که: «من دین الائمة الورع.... و انتظار الفرج بالصبر»^{۱۴} از دین امامان، پرهیزگاری... و انتظار فرج با صبر و شکیبایی است». لذا رمز موفقیت اخلاقی در عصر ظهور، تقوا، پرهیزگاری، صبر و تحملی است که ائمه طاهرین علیهم السلام ما را به آن سفارش نموده اند.

۱. غیبت نعمانی، ص ۲۰۰. ۲. من دین الائمة الورع... بحار الانوار، ص ۵، ج ۱۲۲. ۳. بحار الانوار ج ۵۳، ۱۷۶. ۴. همان، ص ۱۷۷.

۵. اعراف ۹۶. ۶. بشارة الاسلام؛ ص ۲۳۹ و ۲۶۱. ۷. آل عمران ۱۰۴. ۸. نهج البلاغه حکمت ۳۷۴.

۹. تاویل الآیات، ص ۳۳۹. ۱۰. مفاتیح الجنان، دعای ندبه. ۱۱. آل عمران ۲۰۰. ۱۲. غیبت نعمانی ص ۱۹۹.

۱۳. همان. ۱۴. بحار الانوار، ج ۵، ص ۱۲۲.

تأثیر مردم در تعجیل در ظهور

حجت الاسلام قنبر علی صمدی

اگر انسان‌ها بدون هیچ گونه تلاش برای پیش افکندن زمان، در ظهور، امید تحقق این انقلاب به دست فرشتگان، جنیان و دیگر عوامل غیبی باشند، در انتظار رسیدن به سراب حکومت عدل جهانی، به سر می‌برند و نشانی از ظهور آن حضرت نخواهند دید؛ زیرا پدیده ظهور، از وضع موجود این جهان بریده نیست، بلکه پدیده‌ای طبیعی مربوط به همین انسان‌ها و جامعه جهانی به شمار می‌رود که اجرای روش نو و برپایی نظام عدل جهانی را به دنبال می‌آورد. روشن است که چنین پدیده‌ای به سبب‌ها و مقدمه‌های عادی مانند همراهان نیرومند و یاران ویژه نیاز دارد.

بسیاری از اندیش‌مندان و عالمان بزرگ شیعه، این گفتار را می‌پذیرند:

یک. مرحوم شیخ طوسی از اندیش‌مندانی است که بر وجوب تلاش برای گسترش قدرت حضرت در عصر غیبت، تحصیلی بودن پدیده ظهور و تأثیرگذاری مردم در آن، تأکید می‌کند.

پدیده ظهور با خواست جمعی انسان‌ها رابطه‌ای مستقیم دارد. انسان‌ها برای تحقق ظهور و تعجیل در آن، باید به استقبال آن بروند و زمینه‌های این تحول را فراهم آورند؛ زیرا ظهور به اراده و فرمان الهی صورت می‌پذیرد، اما این اراده تنها در مجرای اسباب طبیعی و عادی، تحقق می‌یابد. مهم‌ترین سبب در تحقق این رخداد، اراده و خواست جمعی انسان‌هاست. خداوند با توجه به این خواست و مصلحت کلی بشر، کار مردم را تدبیر می‌کند و حتمیت می‌بخشد. خداوند ظهور را به رغم خواست جمعی و نبود شرط‌های لازم به جامعه بشری تحمیل نمی‌کند؛ بلکه جامعه بشری با آگاهی به اهمیت ظهور آن را باید بپذیرد تا حضرت مهدی موعود علیه السلام بیاید و برنامه‌های ارزنده خود را برای بشر اجرا کند.

نبود شروط لازم، مهم‌ترین عامل محروم ماندن جامعه از حضور امام معصوم علیه السلام است.

شیعیان زمینه‌های حضور حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف و اجرای برنامه‌های دینی را در جامعه باید پدید آورند؛ زیرا انتظار ظهور و درخواست تعجیل در آن، بدون توجه به مقدمه‌ها و زمینه‌های آن، بی‌نتیجه خواهد ماند.

مسئله ظهور به نوع عمل کرد جامعه بشری وابسته است، به همین دلیل انتظار فرارسیدن آن، از رویکردها و کارکردهای کلی و تلاش‌های زمینه‌ساز پیروان آن حضرت برای رفع موانع، جدانیست.

وی زمینه سازی را برای بسط ید آن حضرت، تکلیف اجتماعی شیعیان در عصر غیبت و واجب شرعی می داند: هم اراده الهی و هم تلاش ما در بسط ید و قدرت و سلطنت امام زمان علیه السلام مؤثر است، اگر خداوند بنا به مصالحی به وی بسط ید نداد، می دانیم که باز هم تقویت و بسط ید امام زمان علیه السلام، بر مایک تکلیف واجب است، چون این امر وابسته به آمادگی ماست... اگر بسط ید آن حضرت از کارهای خداوند می بود، ناچار می باید مردم در اطاعت و تمکین از آن حضرت، مجبور می شدند و خداوند میان امام مهدی علیه السلام و توطئه دشمنان ایشان مانع ایجاد می کرد تا کسی نتواند به وی آسیب برساند؛ یا این که او را توسط فرشتگان تسلط می بخشید و چنین کاری منجر به اضطراب و سقوط تکلیف خواهد شد. پس در هر شرایطی بر ما واجب است که برای بسط ید امام مهدی علیه السلام تلاش نماییم و اگر ماتلاش نکردیم، تقصیر خود ماست. (شیخ طوسی، الغیبة، فصل اول، ص ۱۱)

دو. شهید سید محمد باقر صدر نیز از متفکران بزرگی است که به تأثیر زمینه سازانه انسان در فرآیند ظهور، اعتقاد راسخ دارد و آمادگی بشر را برای ایجاد این تحول بنیادی ضروری می داند. انقلاب جهانی امام زمان علیه السلام از جهت اجرا، نظیر دیگر انقلاب ها به زمینه های عینی و خارجی آن انقلاب بستگی دارد. برای تحقق چنین انقلاب بزرگی، وجود رهبر صالح و الهی کافی نیست و گرنه در عصر خود پیامبر این شرط محقق بود. تأخیر بعثت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، بعد از پنج قرن گذشت دوران جاهلیت نیز به دلیل فراهم نبودن زمینه ها و شرایط آن بوده. خداوند قادر است که همه مشکلات و گردنه های پیش روی حضرت را برای رساندن پیام آسمانی حضرت به مردم جهان، یک باره مرتفع سازد و به صورت قهری آن حضرت را مسلط نماید، اما این شیوه را اعمال نکرده؛ زیرا چنین روشی با سنت امتحان و آزمایش که موجب رشد جامعه انسانی است، منافات دارد و این سنت الهی در صورتی تحقق می یابد که روند تحولات مطابق با شرایط خارجی و به صورت طبیعی انجام پذیرد؛ زیرا رسالتی که آن حضرت برای آن ذخیره شده، تغییری بنیادی و جهانی است که همه بشر را از تاریکی جور به نور هدایت می رساند، نه یک تغییر منطقه ای و مقطعی.

(شهید صدر، بحوث حول المهدی، المبحث السابع)

سه. امام خمینی رحمته الله بیش از دیگر اندیش مندان بزرگ شیعه، از خطر تفکر جمودگرایان منفی نگر سخن گفته و به جامعه روحانیان شیعه درباره پی آمدهای خسارت بار آن، هشدار داده است. امام، با تأکید بر ضرورت عمل به تکلیف سیاسی. اجتماعی در عصر غیبت، جنگیدن با ظالمان و تشکیل حکومت اسلامی را زمینه ساز ظهور حضرت و تکلیفی شرعی می دانند:

ما اگر دستمان می رسید، قدرت داشتیم، باید برویم تمام ظلم و جورها را از عالم برداریم، تکلیف شرعی ماست، منتهی ما نمی توانیم. اینی که هست این است که حضرت عالم را پر می کند از عدالت، نه این که شما دست بردارید از تکلیفتان. (صحیفه نور، ج ۲۱، ص ۱۳-۱۵) ای بی خردان! اسلامی که می گوید: «وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً» (توبه: ۲۶) آیامی گوید بنشینید تا طعمه دیگران شوید؟ اسلامی که می گوید: «وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجْتُمُوهُمْ» (بقره: ۱۹۱)؛ آیامی گوید دست روی دست بگذارید تا دیگران بر شما مسلط شوند؟ اسلامی که می گوید: «الْخَيْرُ كُلُّهُ فِي السَّيْفِ وَتَحْتَ ظِلِّ السَّيْفِ وَلَا تَقِيمُ النَّاسُ إِلَّا السَّيْفَ وَالسَّيْفُ مَقَالِيدُ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ» (وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۵) و صدها آیات و احادیث دیگر برای جنگ با اجانب و حفظ استقلال کشور، آیا مردم را از کوشش و جنگ باز می دارد؟ (امام خمینی رحمته الله، کشف الأسرار، ص ۲۸۹)

امام رحمته الله با ابلهانه خواندن ادعای مخالفان برپایی حکومت در عصر غیبت، آنان را افرادی غافل و فریب خورده سیاسی و آن ادعا را مخالف نص آیات الهی می دانست:

اگر فرض کنیم دویست تا روایت هم در این باب داشتند، همه را به دیوار می زدیم، برای این که خلاف آیات قرآن است. اگر هر روایتی بیاید که نهی از منکر را بگوید نباید کرد! این را باید به دیوار زد، این گونه روایت قابل عمل نیست و این نفهم ها نمی دانند چه می گویند. هر حکومتی باشد، حکومت باطل است... الان عالم پر از ظلم است، ما اگر بتوانیم جلو ظلم را بگیریم باید بگیریم، تکلیفمان است. ضرورت اسلام و قرآن است که تکلیفمان کرده است. ما باید برویم همه کار را بکنیم. ما باید فراهم کنیم کار را، فراهم کردن اسباب این است که کار را نزدیک بکنیم، کار را همچو بکنیم که مهیا بشود عالم برای آمدن حضرت. (همان)

نگاهی به راهبردهای اصولی سیاسی برای حکومت زمینه ساز ظهور

بابره گیری از قرآن کریم (قسمت سوم)

فرج الله قاسمی

عدالت محوری

این اصل جایگاه مهمی را در مباحث ارائه راهبردهای سیاسی به خود اختصاص داده و از اصول مهم و جاودانه در نظام اسلامی به شمار می رود که قوام حقیقت حیات انسان بر آن مبتنی است.

عدالت از مفاهیم مورد توجه رهبران فکری و مصلحان اجتماعی به ویژه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است. به گواهی قرآن کریم، فلسفه بعثت انبیاء، ارسال رُسُل، انزال کتب و تشریع قوانین مختلف از سوی پروردگار نیز در این راستا قرار دارد و انبیای عظام الهی که راهبران حقیقی انسان ها به سوی سعادت دنیا و آخرت هستند، ایجاد جامعه عادلانه را سرلوحه اهداف و الایشان قرار داده اند: لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ. (حید: ۲۵)

الگوی آرمانی و مطلوب حکومت های زمینه ساز یعنی حکومت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز در همین راستاست و اوست که تحقق بخش رسالت پیامبران است. بدون تردید، عدالت گستری جهانی در حکومت حضرت در شکل کامل آن به عینیت خواهد رسید.

به همین دلیل، حکومت های زمینه ساز باید دغدغه اصلی خود را برپایی این اصل مهم قرار دهند و عدالت را در سطح جوامع بشری در جنبه های فردی و اجتماعی بگسترانند. به طور کلی، ارائه راهبرد بر اساس عدالت، ابزاری است که با آن می توان به جامعه ای عادلانه تر دست یافت. از جمله آیاتی که به طور کلی در سیاست گذاری در عرصه اجتماع در برقراری عدالت از آن می توان یاد کرد، آیه ۹۰ سوره نحل است:

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَ....

علامه طباطبایی در ذیل این آیه ضمن اشاره به معانی و مصادیق عدالت، آشکارا بر اهمیت عدالت اجتماعی پای می فشارد. به ارائه راهبردهای سیاسی بر مبنای عدالت در قرآن از جنبه های مختلف توجه شده است که به برخی از آن ها اشاره می شود:

الف) عدالت در قضاوت و داوری

از جمله عرصه هایی که از آیات قرآن در راستای این راهبرد می توان استفاده کرد، عدالت در قضاوت است که حکومت زمینه ساز ظهور به عنوان یک جامعه اسلامی به آن نیازمند است. در آیاتی از قرآن کریم، مردم و انبیای الهی به داوری عادلانه دعوت شده اند، مانند:

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ.... (ص: ۲۶)

با آمدن «فاء» بر سر جمله فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ... حکم به حق کردن بین مردم، نتیجه و خلافت خداوند، فرع آن قرار داده شده است.

همچنین در روایتی داریم که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف همانند داوود و محمد به حق و عدل حکم خواهد کرد: حَكَمَ بَيْنَ النَّاسِ بِحُكْمِ دَاوُدَ وَحُكْمِ مُحَمَّدٍ؛ (بحار الانوار، ۳۳۸: ۵۲) امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در میان مردم چونان داوود و محمد حکم و قضاوت خواهد کرد.

در آیه دیگری می خوانیم:

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ.... (نساء: ۵۸)

بنابراین آیه، خداوند به مسلمانان فرمان داده هنگامی که میان مردم قضاوت می کنند، از روی عدالت حکم کنند. همچنین در آیه دیگری آمده:

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ. (یونس: ۴۷) وقتی پیامبر هر امتی به سوی آن امت آمد و رسالت الهی را به آنان ابلاغ کرد، در آن زمان، خدای تعالی بین آنان به حق و عدل قضاوت می کند، بدون این که بر آنان ستم روا دارد.

ب) عدالت در برخورد با گناه کاران و دشمنان

از موارد دیگر در اجرای راهبرد عدالت در برخورد با مردم در حکومت های زمینه ساز، اجرای عدالت حتی در برخورد با گناه کاران و دشمنان است.

رعایت این اصل به زندگی اجتماعی مسلمانان محدود نمی شود؛ چون خداوند به رسولش می فرماید که در برابر اهل کتاب نیز از مرز عدالت خارج نشود و هنگام داوری میان یهودیان و ترسایان با عدالت داوری کند: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاَنُ قَوْمٍ عَلَى أَنْ تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى ... (مائده: ۸) ... وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ.** (مائده: ۴۲)

در این آیات، خداوند حتی در زمان دشمنی با دیگران که امکان انحراف و ظلم به دشمن وجود دارد، می فرماید دشمنی با اشخاص، شما را به انحراف از حق نکشاند. پس به عدالت رفتار کنید که به تقوا نزدیک تر است. با توجه با این آیه، به طریق اولی، با افراد مسلمانی که در جامعه اسلامی زندگی می کنند و با افکار و عقاید ماهمانگ نیستند، باید با عدالت رفتار شود. البته این نکته را نیز نباید فراموش کرد که برخورد مسالمت آمیز با منحرفان در اجتماع در ابتدا با روشن گری و افشای بدفهمی آن هاست، ولی زمانی که به ناامن کردن جامعه و توطئه علیه حکومت اسلامی دست یازیدند، وظیفه حکومت نیز مقابله و طرد آن هاست. برای نمونه، امام علی علیه السلام تا وقتی که خوارج به ناامنی نپرداختند، با آن ها به مدارا برخورد کرد. اختلافات مذهبی با نظام توحیدی جهانی در حکومت مهدوی چندان هماهنگی ندارد و از برنامه های اولیه آن حضرت، اتحاد صفوف در سایه توحید است. با این حال، تردیدی نیست که برگزیدن توحید در حکومت مهدوی همانند حکومت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم اجباری نیست. با ابلاغ اسلام واقعی به وسیله حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم به تمامی مردم و پذیرش آن از سوی اکثریت قاطع مردم جهان، وحدت ادیان عملی می شود. البته شکی نیست که در عصر مهدوی، اقلیتی سالم از ادیان دیگر نیز وجود دارد که امام با آنان طبق دین خودشان عمل خواهد کرد.

ج) عدالت در گفتار

از دیگر موارد ارائه راهبرد سیاسی اجرای عدالت، عدالت در گفتار است که از ضروریات جوامع امروزی به شمار می رود: **وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا.** (انعام: ۱۵۲) عدالت در گفتار موجب همبستگی میان مردم و مسئولان حکومت و بی توجهی به آن موجب تفرقه می شود. دنیای ارتباطات امروز که مبتنی بر قول و گفتار است، ضرورت سیاست گذاری راهبردی عادلانه را در این عرصه نشان می دهد. بر این اساس، در برخورد با دیگران باید به عدالت سخن گفت. در برخی آیات قرآن بر گفتار و رفتار حق تأکید شده که مراد از حق همان عدل است. برای نمونه گفته شده: **وَقَضَىٰ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ.** (زمر: ۶۹) **يَا وَاللَّهِ يَقْضِي بِالْحَقِّ.** (غافر: ۲۰)

د) عدالت اقتصادی

یکی دیگر از شاخصه های اساسی عدل در دنیای معاصر که از راهبردهای برجسته حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در حکومت جهانی ایشان به شمار می رود و حکومت های زمینه ساز برای آماده سازی شرایط ظهور باید به عنوان راهبرد از آن استفاده کنند، عدالت اقتصادی است. ایشان با رسالت قرآنی و عادلانه خود و با استفاده درست از منابع بالقوه زمین، عدالت اقتصادی را برقرار می کند. در روایتی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آمده است: **... يَقْسِمُ الْمَالُ بِالسَّوِيَةِ.** (بحار الانوار، ج ۱، ص ۸۴) در این زمینه روایات زیادی وجود دارد. ثروت، زندگی، رفاه و به طور کلی، اقتصاد برای همه به طور عادلانه برقرار می شود. منظور از تقسیم عادلانه و مساوی اموال این نیست که حضرت، تلاش و اموال شخصی افراد را نادیده بگیرد؛ چون اسلامی که حضرت مروج آن است، برای کار، تلاش، مالکیت فردی و اموال خصوصی مردم احترام قائل شده است. این تقسیم مساوی یا به معنای تساوی و برابری در اموال عمومی و بیت المال سرشار و فراوانی است که در اختیار امام هست یا به معنای برابری امتیازات در شرایط مساوی است. معقول نیست که امام دارایی های مردم را به صورت تساوی میان همه تقسیم کند. قاعدتاً حقوق و مزد افراد بر اساس استحقاق و شایستگی های افراد است و تساوی در این جا ظلم است.

آن حضرت در این عدالت اقتصادی، تمام مناسبات ناسالم اقتصادی را محومی کند. از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: **إِذَا قَامَ قَائِمُنَا أَضْمَحَلَّتِ الْقَطَائِعُ فَلَا قَطَائِعَ.** (وسائل الشیعة، ج ۱۷، ۲۲۲) زمانی که قائم ماقیام کند، قطایع از بین می رود، به گونه ای که دیگر قطایعی در میان نخواهد بود. به این ترتیب، زمین هایی که زمام داران و حکام جور به مالکیت درآورده یا واگذار کرده اند و در حقیقت، متعلق به امام است، در جایگاه خود قرار می گیرد. استثمار و استعمار پایان می پذیرد و عدالت حکم فرما می شود.

در عدالت اقتصادی بر مبنای قرآن، هر کس مالک تلاش اقتصادی خویش است: **وَأَنْ لِّیْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى.** (نجم: ۳۹) پس سرمایه و ثروت جامعه نباید در دست ثروتمندان باشد: **... كَى لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ.** (حشر: ۷) بخشی از سرمایه حکومت و دیگر مسلمانان باید به افراد محروم و نیازمند جامعه اختصاص یابد: **وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ، لِلْمَسَائِلِ وَالْمَحْرُومِ.** (معارج: ۲۴-۲۵) بر این اساس، هر چند امکان رسیدن به چنین فضای عادلانه ای جز در حکومت حضرت میسر نیست، حکومت های زمینه ساز ظهور باید در چنین مسیری حرکت کنند و زمینه را برای ظهور فراهم آورند.

ادامه دارد ...

سازوکار و روش‌ها

بصیرت اخلاقی
در عصر ظهور

پالایش نفوس

(تطهیر و تزکیه ناپاکی‌های درونی)
پالایش درون در قرآن، با عنوان (تزکیه) و (تزکی) مطرح شده. این دو از نظر لغوی به معنای پاک نمودن و پاک شدن از آنچه که باید از آن پاک شد و از نظر اصطلاحی، پاکیزه ساختن نفس از شرور و آلودگی‌ها است. بزرگ‌ترین هدف پیامبران، تهذیب و تزکیه نفوس انسانی بوده. آنان آمدند تا نفوس انسان‌ها را از رذایل و اخلاق زشت و صفات حیوانی پاک و منزه سازند و فضایل و مکارم اخلاقی را پرورش دهند.

آنان آمدند تا به انسان‌ها درس خودسازی بیاموزند و در طریق شناخت اخلاق زشت و کنترل و مهار امیال و خواسته‌های مخرب نفسانی، یار و مددکارشان باشند و با تحذیر و تخویف، نفوسشان را از بدی‌ها و زشتی‌ها پاک و منزه سازند. در اسلام تحذیرها و کیفرهایی که برای اخلاق زشت بیان شده، از سایر اعمال کمتر نیست. پالایش نفوس؛ یعنی، سوق دادن انسان‌ها به خودسازی، کسب فضایل اخلاقی، ریشه کنی گناهان و قرار دادن در میدان جهاد اکبر و ریاضت‌های شرعی و پاکسازی قلب از خودخواهی، هوس بازی، قساوت و معصیت. عصر ظهور به راستی، دوران تزکیه و تطهیر نفوس است؛ هم با برنامه‌های پیامبرانه امام زمان (علیه السلام) و هم با آگاهان و سوق دادن مردم به آن.

در روایتی طهارت انسان‌ها در آن دوران چنین مطرح شده: (در دوران حکومت او، دنیا پاکیزه شده و اهل دنیا مردم) طاهرونیک می‌گردند^۲؛ و نیز: (کینه و دشمنی‌ها از دل مردم بیرون می‌رود...)؛^۴ و (قلعه‌های گمراهی و دل‌های غفلت گرفته را، بازمی‌کند).^۵

در هر جامعه‌ای، بهترین برنامه‌ها و قوانین، باید به دست بهترین و شایسته‌ترین افراد و مجریان اجرا شود. به همین دلیل ساختن انسان و پرورش و رشد افرادی صالح و خردورز، مقدمه اصلی برای تشکیل هر نظام صالح و انسانی است. امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نخست به تربیت انسان‌ها می‌پردازد تا دیگر برنامه‌های اجتماعی خود را به شایستگی انجام دهد و عدالت، دادگری، قانون‌گرایی، صلح، امنیت، آرامش و... را در سطح جامعه پایدار سازد. در این شماره سعی می‌شود مکانیسم‌ها و سازوکارهای برگرفته از روایات و منابع دینی و براساس رویکرد اخلاق‌گرایانه ذکر شود:

رویکرد اخلاق‌گرایانه

در تعلیم و تربیت قدسی انسان، مهم‌ترین سازوکارها، مربوط به اخلاقی کردن رفتارها، پندارها و گفتارها و تطهیر و تزکیه درون از ناپاکی‌ها و پلیدی‌ها است. در این مکانیسم، با روش‌های مختلف اخلاقی و حتی فقهی، انسان‌ها تحت معالجات خاص روحی و معنوی قرار می‌گیرند و ملکات فاضله انسانی در آنها پرورش می‌یابد، علاوه بر این از طریق عبادت و تقویت بعد عبادی انسان، روحیه اخلاق‌گرایی در وی تقویت می‌شود. این سازوکارها عبارت است از:

هنجار پذیر کردن انسان (اخلاقی کردن رفتارها)

هنجار پذیری، فرآیندی است که منجر به انتقال آموزه‌های اخلاقی و مکارم انسانی و تثبیت آنها می‌شود. در این فرآیند، همچون جامعه‌پذیری، ارزش‌های اخلاقی تبیین و تشریح می‌گردند و ضمن آگاه کردن انسان‌ها از آنها، زمینه‌های علاقه قلبی آنان و کشش درونی به آنها را فراهم می‌سازند. مهم‌ترین ویژگی هنجار پذیری، فهم و پذیرش قوانین ثابت اخلاقی و تلاش برای حاکمیت این اصول است؛ یعنی، مُزین شدن به آرایه‌های ارزشی و پایبندی به آن. مهم‌ترین برنامه امام مهدی (علیه السلام)، حاکمیت ارزش‌های اخلاقی و آگاهی بخشی به مردم است:

(تقوا و پرهیزگاری را مطرح می‌کند و براساس هدایت‌گری رفتار می‌کند)؛^۱ و (...او مردم را به حق (راه حق) فرامی‌خواند و به سیره‌ی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) در میان مردم رفتار کرده و عمل او را مبنای قرار می‌دهد).^۲

پر رنگ کردن ماهیت (عبادی) انسان

از دیدگاه قرآن و روایات و نیز فلسفه متعالی تاریخ، حرکت و سیر تاریخ، به سوی عبودیت و حاکمیت ارزش ها و متعالی شدن انسان است. هدفی که قرآن برای کاروان بشریت ترسیم می کند (عبادت و عبودیت) است (وَمَا خَلَقْتُ الْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ)^۱؛ یعنی، انسان آفریده شده است که خدا را پرستش کند و پرستش، خود هدف است... طبعاً به این معنا، در منطق اسلام هدف اصلی از زندگی، جز معبود، چیز دیگری نمی تواند باشد. یکی از مشکلات بنیادین بشر، خروج از ولایت و عبودیت الهی و قرار گرفتن در ولایت شیطان است. این طغیان و انحراف منجر به خود پرستی، تکبر، غفلت و کفر و شرک می شود و هر آینه انسان را به جهت این کژتابی بزرگ، در معرض لغزش ها، جنایت ها و ستم ها قرار می دهد و تنها راه چاره آن، بازگشت انسان به دایره عبودیت و عبادت گری است.

از طرف دیگر برخی از مفسران، عامل مؤثر تربیتی مطرح شده در آیه ۱۳ سوره مبارکه مریم (وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكَاةً) و به او رحمت و محبت از ناحیه خود و پاکی (روح و عمل) بخشیدیم را رابطه معنوی هر فرد با خداوند از مجرای عبادت می دانند.^۲ آنجا که می فرماید: (ما از نزد خود (ونه از طریق اسباب طبیعی) به یحیی مهر و رحمت و رشد اعطا نمودیم و او انسان پرهیزگار و پیراسته بود). در این طرز نگاه، به آثار تربیتی و رشد دهنده عبادت و رابطه معنوی حاصل از التزام به آنها توجه شده است و نقش مدبرانه خدا، از مسیر تشریع عبادات نیز مورد توجه جدی قرار گرفته است.

عصر ظهور، عصر شکوفایی بعد عبادی انسان و زمان خروج کامل او از ولایت شیطان و قرار گرفتن در عبودیت رحمان است. کسی که در ولایت حق قرار گرفت و به مقام بندگی و پرستش دست یافت، درهای رحمت، وسعت و حکمت روی او گشوده می شود و دارای بصیرت اخلاقی و مقام رحمانی می گردد. همچنین انسان با انجام عبادات و تکالیف دینی (به خصوص نماز و روزه و...) در مسیر پاک سازی روح و تعالی معنوی گام می نهد. این بشارت غیبی برای همه انسان های حقیقت جو است: (بشارت باد به آمدن مهدی... او دل های بندگان را با عبادت و اطاعت پر می کند و عدالتش همه را فرامی گیرد)^۳؛

و (پادشاهی از آن خدا است... لکن هنگامی که قائم ماقیام کند، جز خدای تبارک و تعالی پرستیده نمی شود)^۴؛ و (مردم رو به عبادت می آورند و...) ^۱.

درمان بیماری های روحی

همان گونه که اشاره شد، منشأ تمام اعمال، حرکات، گفتارها و خوبی ها و بدی های انسان، (نفس) است. اگر نفس اصلاح شد، دنیا و آخرت انسان تأمین و آباد می شود و اگر به فساد کشیده شد، منشأ بدی ها بوده و اجتماع را از نظم معنوی و سامان بهینه دور می کند.

آفت ها و عیوب روحی و معنوی (شرور)، دارای اقسامی است:

الف. آفت ها و عیوب اعتقادی؛ مانند: کفر، نفاق، شرک، شک، جهل، ریا و...؛

ب. آفت ها و عیوب عاطفی؛ مانند: یأس، سستی، بی حالی، غرور، فخر، حسرت و...؛

ج. آفت ها و عیوب رفتاری؛ مانند: دروغ، غیبت، تهمت، تجسس، استهزا و...^{۱۱}

هر فتنه، فساد، خیانت و جنایتی، از هر کسی دیده می شود، سببش یک نوع بیماری روانی است که او را وادار به کردار غیر انسانی نموده است.

انواع تبهکاری ها، دزدی ها، بی بند و باری ها و انحراف های جنسی، آلودگی به انواع فحشا، اعتیاد به الکل و مواد مخدر، برهم خوردن اساس خانواده ها، قساوت ها و خشونت ها، خودکشی ها و... همگی در اثر ناسالمی روان و کمبود انسانیت است. پس باید درباره بهداشت روانی بشر، کاری کرد. همانطور که انسان در بیماری های جسمی، محتاج درمان است، در دفع امراض روحی نیز به معالجه و رجوع به اخلاق محتاج تر است؛ چه اینکه بیماری روح انسان را از رسیدن به لذت ابدی و سعادت سرمدی باز می دارد.

امام علی علیه السلام درباره پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید:

(او طبیبی است دوار (سیار) که با طب خویش همواره به گردش می پردازد. مرهم هایش را به خوبی آماده ساخته، حتی برای مواقع اضطرار و داغ کردن محل زخم ها، ابزارش را گداخته است.... برای قلب های نابینا، گوش های ناشنوا (از حق) و زبان های گنگ با داروی خود در جست و جوی بیماران فراموش شده و سرگردان است). این درست همان کاری است که مصلح کل بشر انجام خواهد داد.

۱. تفسیر عیاشی، ج ۵۲، ص ۲۶۹.

۲. الارشاد، ج ۲، ص ۲۸۲.

۳. کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۹۳.

۴. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۳۱۶.

۵. ینابیع المودة، ج ۲، ص ۵۸۸.

۶. ذاریات، آیه ۵۶.

۷. رک: تربیت اسلامی، ج ۲، ص ۲۳.

۸. کتاب الغیبة طوسی، ص ۱۷۹.

۹. المحجة فی ما نزل فی القائم الحجة، ص ۲۷۵.

۱۰. منتخب الاثر، ص ۴۷۴.

۱۱. رک: آسیب شناسی رفتاری انسان از دیدگاه

قرآن، ص ۱۴۷.

نقش خاتم

محمد مهدی حائری پور

نکاتی کوتاه از احادیث امام مهدی علیه السلام

نکته‌ها:

• مطابق روایات فراوان، جانشینان پیامبر گرامی خدا ﷺ پس از او دوازده نفرند که اولین آنها امیر المؤمنین علی علیه السلام و آخرین آنها حضرت مهدی علیه السلام است که به عنوان خاتم الاوصیاء شناخته می‌شود.

• وجود امام علی علیه السلام حتی در پس پرده غیبت، برکات فراوانی دارد از جمله اینکه به سبب او خداوند دفع بلا می‌کند.

شیوه مناجات با خالق

در بیان امام زمان علیه السلام (۱)

یا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِيلَ وَ سَتَرَ الْقَبِيحَ يَا مَنْ لَمْ يُؤَاخِذْ بِالْجَرِيرَةِ وَلَمْ يَهْتِكِ الْبِسْرَ يَا عَظِيمَ الْمَنِّ يَا كَرِيمَ الصَّفْحِ يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ: ای آن که [کار] زیبا را آشکار می‌کند و [کار] زشت را می‌پوشاند! ای آن که بر بدکاری مؤاخذه نمی‌کند و پرده نمی‌درد! ای آن که منتش بزرگ و چشم پوشی‌اش کریمانه و گذشتش نیکو است!

(دلائل الامامة، ص ۵۵۲)

نکته‌ها:

• از فرصت‌های مهمی که خداوند به بندگانش ارزانی داشته است فرصت دعا و مناجات با اوست و امام زمان علیه السلام به عنوان پیشوای مؤمنان جلودار بهرمندی از این موهبت الهی است و چه نیکوست که منتظران او به حضرتش اقتدا کنند...

• امام زمان علیه السلام تعلیم می‌دهد که در دعا و نیایش، قبل از طرح هر خواسته‌ای، بایسته است که خداوند را به اسماء و صفات نیکویش بخوانند.

اهداف الهی از آفرینش انسان

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَخْلُقِ الْخَلْقَ عَبَثًا وَلَا أَهْمَلَهُمْ سُدًى، بَلْ خَلَقَهُمْ بِقُدْرَتِهِ وَ جَعَلَ لَهُمْ أَسْمَاعًا وَأَبْصَارًا وَقُلُوبًا وَأَلْبَابًا، ثُمَّ بَعَثَ إِلَيْهِمُ التَّبَيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ، يَأْمُرُونَهُمْ بِطَاعَتِهِ، وَيَنْهَوْنَهُمْ عَنْ مَعْصِيَتِهِ، وَيَعْرِفُونَهُمْ مَا جَهِلُوهُ مِنْ أَمْرِ خَالِقِهِمْ وَ دِينِهِمْ؛

خداوند بزرگ مخلوقات را بیهوده نیافریده و آنان را پوچ و بیهوده رها نکرده، بلکه آنان را با قدرت خود آفرید و برای آنان چشم و گوش و قلب و عقل قرار داد و سپس پیامبرانی که بشارت دهنده و هشدار دهنده هستند به سوی آنان فرستاد که آنان را به اطاعت از او فرمان دهند و از نافرمانی او نهی کنند و چیزهایی را که در مورد پروردگارشان و دینشان نمی‌دانستند به آنان بشناسانند.

نکته‌ها:

• شاهد کلام امام علی علیه السلام، آیات قرآن کریم است که می‌فرماید: أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ: آیا پنداشتید که شما را بیهوده آفریده ایم و اینکه شما به سوی ما بازگردانیده نمی‌شوید. (سوره مؤمنون ۱۱۵)

• و نیز قرآن کریم می‌فرماید: قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ: بگو اوست آن کس که شما را پدید آورده و برای شما گوش و دیدگان و دلها آفریده است چه کم سپاسگزارید (ملک ۲۳)

• برای کمال بشر و سعادت او تنها عقل بشر نمی‌تواند راهنما باشد و بسیاری از حقایق عالم را انبیاء و رسولان الهی برای مردم بیان می‌کنند؛ بنابراین خداوند اطاعت از آنها را واجب نمود.

امام زمان علیه السلام واسطه دفع بلاها

أَنَا خَاتِمُ الْأَوْصِيَاءِ وَبِي يُدْفَعُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ الْبَلَاءُ مِنْ أَهْلِي وَشِيعَتِي:

من وصی آخرین ام؛ به وسیله من بلا از خانواده و شیعیانم دفع می‌شود.

(کمال الدین، ج ۲، ص ۴۴۱)

مناجات امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الکریم) (۲)

رَبِّ مَنْ ذَا الَّذِي دَعَاكَ فَلَمْ تُجِبْهُ وَمَنْ ذَا الَّذِي سَأَلَكَ فَلَمْ تُغِطِهِ وَمَنْ
ذَا الَّذِي نَاجَاكَ فَخَيَّبَتْهُ أَوْ تَقَرَّبَ إِلَيْكَ فَأَبْعَدَتْهُ

خدایا چه کسی تو را خواند و تو دعایش را اجابت نکردی و چه کسی از تو
درخواست نمود و به او عطا نفرمودی و چه کسی با تو مناجات کرد و او را ناامید
ساختی یا خود را به تو نزدیک کرد و تو او را دور ساختی؟!

بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۲۶۷

باستانی از بشکسندان خواهد آمد

عشق و ارادت شهید نیری به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف

«چند نفر پشت ماشینی سوار شده بودیم. ماشین در جاده ای بسیار خراب و با سرعت زیاد حرکت می کرد و حفاظی هم نداشت که بچه ها آن را محکم بچسبند. سر هر پیچی که می رسیدیم یکی دو نفر از پشت ماشین زمین می افتادند.

یک باره به اطراف خودم نگاه کردم. جز من کسی پشت ماشین نمانده بود. سر پیچ بعدی ماشین آن قدر تند رفت که من هم دستم کنده شد. نزدیک بود از پشت ماشین پرت شوم. در آن لحظه فریاد زدم: «یا صاحب الزمان». در همین حال یک نفر دستم را گرفت و اجازه نداد به زمین بیفتم. من به سلامت توانستم آن گردنه هارا طی کنم.

در همین لحظه از خواب پریدم و فهمیدم باید در سخت ترین شرایط هم دست از دامن امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برنداریم و گرنه تندباد حوادث همه ما را نابود خواهد کرد.»

کتاب عارفانه؛

خاطرات شهید احمد علی نیری؛

صفحه ۳۶

برای دریافت و مشاهده فایل
کلیک این پیام کد را اسکن و یا
روی آن کلیک کنید

حرکت سراسری برای حمایت از فلسطین کید دشمن را باطل میکند؛ مصدق آخر الزمانی وعده الهی

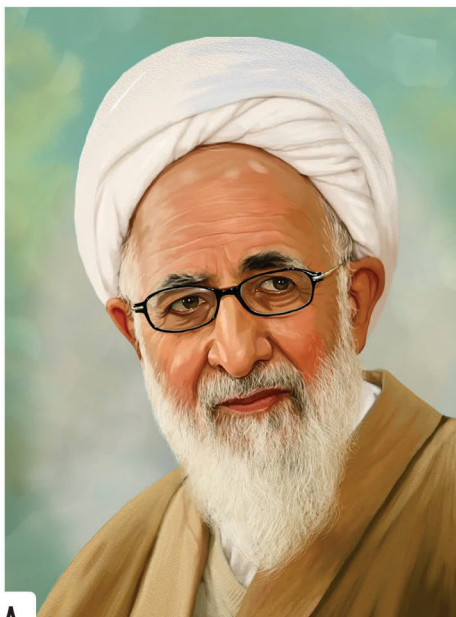
اسرائیل نه یک کشور، که یک پادگان تروریستی علیه ملت فلسطین و دیگر ملت‌های مسلمان است... من قاطعانه می‌گویم: حرکت نزولی و رو به زوال رژیم دشمن صهیونیستی آغاز شده و وقفه نخواهد داشت... تحرکوا باسم الله إلى الأمام واعلموا أنه «وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ».

مقام معظم رهبری ع | ۱۴۰۰/۰۲/۱۷

ابوشریف نماینده جهاد اسلامی فلسطین در اجتماع مسجد مقدس جمکران از امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و ارتباط و اقدامات ایشان درباره قدس گفت. او گفت: پیوند امام مهدی و قدس در روایات ذکر شده است. ایشان با فلسطین و در مقابله با دجال آمریکایی و اسرائیلی پیوند دارد. ایشان با تشدد، خواری و فساد رژیم‌های عربی مبارزه خواهد کرد.

روایت ابوشریف
از ارتباط
امام مهدی ع
درباره قدس

حضرت آیت الله جوادی آملی برای نابودی رژیم صهیونیستی دعا کنید

همان‌گونه که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم در میدان‌های جنگ با ذکر «یا آخَد» و «یا صَمَد» و دعا‌های ویژه به جهاد می‌رفت ما نیز در دوران دفاع مقدس هم خودمان می‌گفتیم و هم به رزمندگان توصیه می‌کردیم این اذکار و دعاها را بر زبان جاری سازند. امروز نیز دعا و توسل، قوی‌ترین سلاح ما در برابر دشمنانی چون رژیم صهیونیستی است. رژیم صهیونیستی به هیچ چیز پایبند نیست حتی به کودکان نیز رحم نمی‌کند. بنابراین، نباید از دعا، زیارت، ناله، توسل و رفتن به حرم‌ها غافل شویم، چراکه آنچه بساط این رژیم را برمی‌چیند، همین دعاهاست.

نباش از بی تفاوت ها محمد رسولی

برای مشاهده کلیپ
استوری این شعر
کد را اسکن و یا روی آن
کلیک کنید

در این اوضاع و افسا مباحث از بی تفاوت ها
تبریر دوش باید بود در پیکار با بت ها

اگرچه سفره ها زخمی شد و این زخم کم هم نیست
یقین داریم اما خارج از این مرز مرهم نیست

نجابت، پایداری، یک دلی، ایمان، امید اینجاست
به هر سو رو کنی، جانی جوان، سروی رشید اینجاست

ز خاطر بردن این سروها رسم فتوت نیست
و ما را جز شهیدان با کسی عقد اخوت نیست

نیندازیم کشور را به دام حزب بازی ها
در این جنگ روایت ها در این بن بست سازی ها

بدابر حال آن چشمی که در این روزها خواب است
به هر نحوی تماشا می کنم، این جنگ احزاب است

به اسم صلح، در دستان شیطان نامه ی جنگ است
هراسی نیست در دل ها، اگر هنگامه ی جنگ است

هراسی نیست از شیطان، زهای و هوی طغیانش
اگر او می کند آغاز، دست ماست پایش

نترسیم و نترسانیم، ترس آهنگ ابلیس است
بدان که ناامیدی آخرین نیرنگ ابلیس است

تمام زخم های ما برای حفظ این خانه ست
کسی با گرگ اگر فکر توافق کرد، دیوانه ست

بیا ای هم وطن فریاد شو ضد فراموشی
خیالی خام را دیده، شتر در خواب خرگوشی

بگو از دیرباز این مرز وقت رزم، چالاک است
از این قلدر ترش امروز در خروارها خاک است

بسوز ای سعی باطل، پرچم ایران نمی سوزد
نمی دانی مگر در شعله ها ایمان نمی سوزد

گمان بردی که این بار این حکایت فرق خواهد کرد؟
خدا فرعون را یک بار دیگر غرق خواهد کرد

هر آنچه داشتی رو کرده ای، این آخرین برگ است
سر جان شرط می بندم، قمار آخرت مرگ است

ولی ما وعده ی حقیق و از باطل نمی ترسیم
شهادت آرزوی ماست، از قاتل نمی ترسیم

به کف پیراهنی خونین، کسی از راه می آید
خدا زنده ست ای مردم، ولی الله می آید

به استقبال او فریاد شد: انا علی العهدی
کسی که هست عیسی از حواریون او: مهدی

عَلَيْهِ السَّلَام
فَرَحًا الشَّرِيف

به نام او که از آیات او بسیار باید گفت
خدا زنده است، این را اول اخبار باید گفت

...
خدا از عمر نوح آینه ای هم قد ایمان ساخت
همان نوحی که کشتی را به امزش در بیابان ساخت

و ابراهیم در هر امتحان بر او توکل کرد
خدا در آتش نمود بین شعله ها گل کرد

خداوندی که از نیل خروشان جاده می سازد
و اعجاز از عصایی پیش پا افتاده می سازد

عزیز مصر، روزی یوسف در چاه افتاده ست
خدای ما خدای لحظه های خارق العاده ست

به خاک ذلت افتاده ست، پیش او تکبرها
خدای بدر، آن پیروزی دور از تصویرها

به صدها جلوه ما آن روح را در کالبد دیدیم
خدای بدر را در عبرت تلخ احد دیدیم

خدا در خط به خط وعده های راستین پیداست
خدا در ضرب شمشیر امیرالمؤمنین پیداست

حسین بن علی در قتلگاه او را تماشا کرد
جهان راه خودش را از همان گودال پیدا کرد

فرا تر از همه تحلیل ها، آری خدایی هست
تماشاچی مباحث ای دل، تو را هم کربلایی هست

...
خدا با ماست، او اینجاست، هم مقصود، هم راه است
همیشه نصرتش در باور «ان تنصرو الله» است

خدا در غزه افشا کرد، راز روزگار این است
که معیار شرافت نسبت ما با فلسطین است

نماید ظلم پابرجا، نماید سرخوشی هایش
مگر فرعون خیری دیده از کودک کشی هایش

به جولان ستم تاریخ هم در حال تکرار است
معاویه ست در شام اینچنین سرگرم کشتار است

خدا زنده ست و حرمان است در زندان خود ماندن
خدا زنده ست و کفران است در بهت احد ماندن

مبادا دست روی دست بگذاریم و بنشینیم
اگر حرکت کنیم، آن قله را نزدیک می بینیم

نشست علمی انجمن حجتیه نحوه تعامل با جذب شدگان

نشست تخصصی "ناگفته‌هایی از انجمن حجتیه"، با حضور حجت الاسلام امین نیا در دفتر تبلیغات اسلامی مشهد برگزار شد. این جلسه به بررسی نحوه تعامل با جذب شدگان به انجمن اختصاص دارد. می‌توانید با اسکن کد و یا کلیک بر روی آن محتوای این نشست را مشاهده و دریافت نمایید.

هر حنجره‌ای که از اسلام گفت لزو ما ازش صداقت و معرفت صحیح تراوش نمیکند

برای دیدن کلیپ استوری
آشنایی با انجمن حجتیه
کد را اسکن و یا روی آن
کلیک کنید

مروری بر افکار انحرافی
انجمن حجتیه در باب انتظار و مهدویت
از زبان آیت الله العظمی جواد آملی

فرق انجمن حجتیه با سایر منتظران موعود

ما به مهدی «قائم قائد» معتقدیم.
فرق ما با جریان انجمن حجتیه نیز در
همین است. آن کسی که به «غایب»
معتقد است اگر آن حضرت ظهور کند،
در برابر ایشان می‌ایستد - همان
طور که در برابر ایشان [امام خمینی]
ایستادند [منظور انجمن حجتیه]

فرق انجمن حجتیه با سایر منتظران این است؛ انجمن
حجتیه به یک امامی که در دسترس نیست معتقد
است و کمره یکی از آن ۳۱۳ نفر یار امام [مهدی علیه السلام]
همین امام خمینی رحمه الله بود. آن ۳۱۳ تنی که به همراه
حضرت ولی عصر علیه السلام قیام می‌کنند، شاگردان آن حضرت
هستند که وجود مبارک امام راحل می‌توانست یکی
از آن ۳۱۳ نفر باشد.

حضرت ۳۱۳ شاگرد - افرادی مانند امام خمینی رحمه الله -
دارد تا بتواند حکومتی جهانی تشکیل بدهد

و این [نظام جمهوری اسلامی ایران]
هم گوشه‌ای از آن حکومت است.

لینک دسترسی به محتوا

ما به کسی معتقدیم که هم اکنون
قائم است و ما را به قیام دعوت می
کند و اگر قیاممان به کمال برسد و
شیبه قیام یک امت در برابر رهبر
قائم شود، آن وقت «غیبت» آن رهبر
به «حضور و ظهور» تبدیل می‌شود.
هر وقت ما «راغب» شدیم، او «ظهور»
می‌کند و این امر به «عقل جمعی» و
«عمل جمعی» ما وابسته است.

مرکز نشر آثار حضرت آیت الله بهجت قدس سره، ویژه نامه ای اینترنتی با عنوان «بشارت از حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف» منتشر کرده است. این ویژه نامه به منظور تبیین آموزه های مهدوی از منظر آیت الله بهجت، شامل مجموعه ای غنی از محتوای متنی، صوتی، تصویری و گرافیکی است.

محتوای ویژه نامه

ویژه نامه «بشارت از حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف» شامل موارد زیر است:

بیانات منتخب آیت الله بهجت پیرامون حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف

فیلم ها و کلیپ های تصویری

پادکست های صوتی با موضوعات مرتبط با مهدویت

عکس نوشت ها و طرح های گرافیکی مأخوذ از کتاب «بشارت از حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف»

دسترسی به فایل های صوتی و تصویری از طریق بارکدهای QR موجود در صفحات کتاب

نمونه عکس نوشته های موجود در سایت

چگونه به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف توسلی قوی داشته باشیم؟

ای ما شاء الله (راه برای توسل هست). زیارتش توسل به اوست. صلوات بر او فرستادن هم توسل به اوست. توسل محتاج به طریق معینی نیست. کتاب حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف، ص ۲۳۸

محمد هادی فلاح

نگار پرده نشین

پرده‌نشین از روی نگاه جوین باله‌نشین

بگشای نقاب از رخ و بنمای جمالت
ای پرده نشین در پی دیدار رخ تو
تا فاش شود آن چه همه در پی آنند
جان ها همه دل باخته، دل ها نگرانند
بر آنم تا دیگران با سیما و نغمه آسمانی تو مواجه گردند و در جرگه حضور عطر آگین و باور قدس آمیز تو، از آهنگ پُر جاذبه و دلپذیر آن بهره گیرند.

«أَنْ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا». (مزمّل، ۱۹)

همانا این یادآوری است. پس هر کس که خواهد، راهی به سوی پروردگار خویش پیش گیرد.
تورا باید آن گونه که هستی و سزای توست شناخت، بیشتر و بهتر از گونه هایی که می پندارند و می خوانند.
تویی آن راز گران بها و سر به مهری که آفرینش در دامن خویش پنهان نگاه داشته است.
پروردگارا،

به یازده خُم می گرچه دست ما نرسید
عالم در محضر نگاه فراخ توست؛ ساده اندیشی است که کسی گمان برد برای آن کار دیگر، خلوت و گریزگاهی دارد.
«وَقُلْ إِعْمَلُوا فَيَسِّرَ اللَّهُ لَكُمْ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ». (توبه، ۱۰۵)

بگو عمل کنید، خداوند و پیامبرش و مؤمنان، عمل شما را می بینند.
تو مظهر و مصداق اسم ظاهر و باطنی، و از فرط نزدیکی، پنهانی و چون مژه دیدگانی.

او نیست نهان به ملک توحید
حجاب روی تو هم روی توست در همه حال
تو دیده بیار، می توان دید
نهان ز چشم جهانی ز بس که پیدایی
«جَعَلَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْخَلْقِ حِجَابًا يَرَوْنَهُ وَلَا يَعْرِفُونَهُ». (بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۲۳۳، حدیث ۱۰)
خداوند [در عصر غیبت] میان او [امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشريف] و مردم حجابی قرار داده است که او را می بینند، ولی نمی شناسند.
چه کنم با که توان گفت که یار
در کنار من و من مهجورم
به تو پناه می برم که تو همواره در پناه خدایی.*

حافظ از دست مده دولت این کشتی نوح
ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت

* برای این نگاشته ام از سه دلیل یاد می کنم:

الف) امام علی علیه السلام فرمودند: «كُنَّا إِذَا اخْمَرَ النَّبَأُ اتَّقَيْنَا بِرَسُولِ اللَّهِ»، ر.ک: ترجمه نهج البلاغه، فصل فی غرائب کلامه، ش ۹. هرگاه آتش جنگ شعله ور می شد ما به رسول خدا صلی الله علیه و آله پناه می بردیم.

ب) نقل است که پیامبر عظیم الشان صلی الله علیه و آله از جوانی، تست هوش گرفته از او پرسیدند: ای جوان، مرا بیشتر دوست می داری یا پدرت را؟
جوان: یا رسول الله، شمارا. پیامبر صلی الله علیه و آله: مرا بیشتر دوست می داری یا مادرت را؟ جوان: یا رسول الله، "یأبی أنت وأُمّی" شمارا.
پیامبر صلی الله علیه و آله: مرا بیشتر دوست می داری یا خودت را؟ جوان: "یتفّسی أنت" شمارا. پیامبر صلی الله علیه و آله: مرا بیشتر دوست می داری یا خدا را؟
جوان این باره مکثی کرد و گفت: ای پیامبر، شما را به این خاطر که از سوی او "جل و علا" آمده اید، دوست می دارم. پیامبر صلی الله علیه و آله از این تیزهوشی و پاسخ جوان، تبسم رضایت بر لبان مبارکش، نقش بست. من نیز به حضرت ایشان پناه بردم، چون ایشان در پناه خدا بودند.

ج) در جنگ أحد، وقتی که مسلمانان به خاطر شایعه قتل پیامبر صلی الله علیه و آله، عقب نشینی می کردند، آیه ای توبیخانه نازل شد که من از آن یاد می کنم: «أَفَأَنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ؟» آل عمران/ ۱۴۴. ای مسلمانان!، پیامبر، تنها به عنوان وسیله ای برای رسیدن شما به بارگاه من، آمده است، حال اگر او بمیرد یا کشته شود شما به عقب برمی گردید [و مرا که هدف اصلی و نهایی بوده ام از خاطر می برید؟ در حالی که او تنها وسیله بود نه هدف و من هدف بودم نه وسیله]. کوتاه سخن این که: خُنگ و گوارا این زندگانی کسی را که همواره جانی از عشق الهی دارد و در پی تبسم لبان این واسطه های نازنین است.

۲

تحصیل علم به عنوان تکلیف همگانی

آیت الله العظمی جوادی آملی با اشاره به اینکه «طلب علم فریضه است»، فرمودند: خداوند متعال، آسمان و زمین و هرچه در آن هاست را در اختیار بشر قرار داده و مسخر انسان کرده است. یعنی هیچ کس حق ندارد بگوید "نمی توانم". نظام هستی کتابخانه خداست و انسان مأمور به فراگیری و تسخیر است.

۱

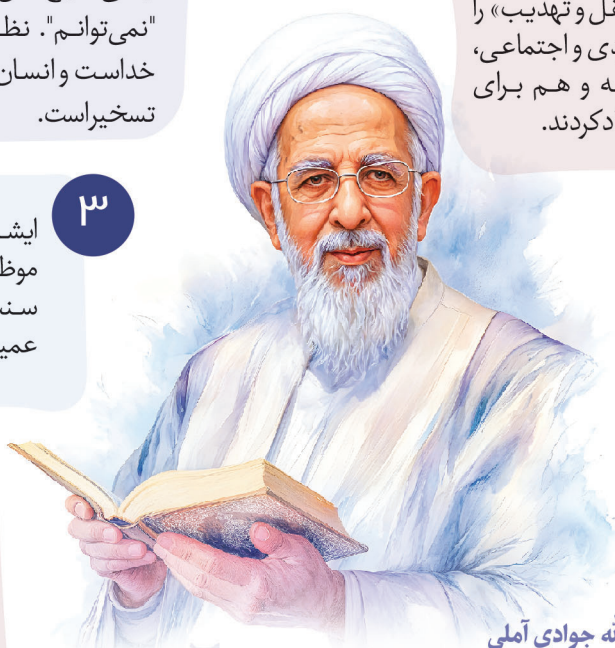
حوزه [نجف اشرف] مصداق بارز اُنْسَ عَلَى التَّقْوَى است. از شیخ طوسی تا آیت الله خویی، مردانی الهی در این حوزه پرورش یافته اند که تجلی آیه: فِيهِ رَجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّخِذُوا هَيْبَتَهُمْ هَمَّ هَيْبَةِ اللَّهِ است. برکات، محصول ولایت ولی مطلق، امیرالمؤمنین علی (ع) است.

حضرت آیت الله العظمی جوادی آملی، سه گانه ی نجات بخش «علم، عقل و تهذیب» را به عنوان مسیر شکوفایی فردی و اجتماعی، هم برای حوزه های علمیه و هم برای دانشگاه های جهان اسلام قلمداد کردند.

۹

۳

ایشان حوزه های علمیه را موظف دانستند که از قرآن و سنت اهل بیت (ع) فهم عمیق و دقیق داشته باشند.

آیت الله جوادی آملی

«امامت و نظام ولایی؛ کلید رهایی از جاهلیت»

حضرت آیت الله العظمی جوادی آملی، مرجع عالی قدر جهان تشیع، عصر روز سه شنبه ۲۳ اردیبهشت ماه با حضور در دارالعلم امام خوئی در شهر مقدس نجف، در جمع باشکوه صدها نفر از اساتید، طلاب و فضلاء حوزه علمیه، به ایراد سخنرانی پرداختند.

۸

دعوت طلاب به اجتهاد، نه تقلید صرف

ایشان در بخش مهمی از سخنان خود، بر لزوم تربیت مجتهدان واقعی تأکید کردند و گفتند: تقلید مشکل جامعه را حل نمی کند. کسی که بتواند اجتهاد کند، باید مجتهد شود، مسائل را از منابع استخراج کند، فروع را به اصول ارجاع دهد و بتواند پاسخگوی نیاز زمان باشد.

۷

حضرت آیت الله العظمی جوادی آملی با اشاره به وقایع جنگ صفین و فتنه حکمیت اظهار داشتند: مولا امیرالمؤمنین (ع) پس از آن فتنه ها، بارها تأکید کردند که جامعه به جاهلیت بازگشته است؛ نه به دلیل جهل فردی، بلکه به سبب سقوط در نظامی جاهلی.

۶

حدیث «من مات ولم يعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة»، نشان دهنده آن است که اگر جامعه نتواند امامت و نظام ولایی را بشناسد و بپذیرد، در جاهلیت باقی مانده است.

از سوی دیگر معظم له دانشگاه ها را مسئول شناخت طبیعت، آسمان، زمین و ابعاد مادی جهان دانستند تا جامعه اسلامی را از وابستگی به شرق و غرب بی نیاز نمایند.

۴

نجات از جهل و جهالت و جاهلیت

معظم له در ادامه تأکید کردند: وظیفه ما تنها رفع جهل علمی و جهالت عملی نیست، بلکه باید با جاهلیت ساختاری و نظام جاهلی نیز مقابله کنیم. امام تنها آموزگار دین نیست، بلکه مسئول پاک سازی جامعه از جاهلیت تمدنی است.

۵

دسته گل های نرگسی

(امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در کلام ایت الله بهجت رحمته الله)

تا قرآن هست امام عجل الله تعالی فرجه الشریف هم هست....^۱

حدیث ثقلین دلالت بر وجود امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف دارد و از ادله صریحه اثبات امامت است؛ زیرا در بخشی از آن، از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آمده است: «سَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ لَا يَفْرُقَ بَيْنَهُمَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْخَوْضَ فَاسْتَجَابَ لِي»: (از خدا خواسته‌ام که بین آن دو [عترت و قرآن] جدایی نیندازد، تا اینکه در کنار حوض [کوثر] نزد من حاضر شوند، و خداوند این دعای مرا اجابت نمود).^۲ بنابراین، هر وقت قرآن دست این امت باشد، اهل بیت علیهم السلام نیز هست. تا آخر الزمان و تا حاکمیت حکومت حق، قرآن هست، که فرمود: «لَا يَبْقَى مِنَ الْقُرْآنِ إِلَّا رَسْمُهُ» (تا این که از قرآن جز نگاشتن آن باقی نمی ماند)^۳ و تا وقتی که قرآن هست، عامل به قرآن و حامل و مجری و مفسر و عدیل قرآن هم با او هست. چه حاضر باشد و یا غایب از انظار. البته ما با در اختیار داشتن این همه ثروت، باز دست گدایی به غربی ها [و اجنبی] - که [دولت هایشان] هیچ انسانیت ندارند و مانند وحوش بلکه پست ترند - دراز می کنیم! در آنجا هر که پول دارتر و ثروتمندتر است و بیشتر در انتخابات پول خرج می کند، وارد مجلس می شود، و به همین ملاک رئیس مجلس می شود، و یا رئیس مجلس را مطیع و تابع خود می کند.

قرآن و عترت ملازم یکدیگرند^۴

اکثر متدینین روز، نصرانی هستند و به قرآن معتقد نیستند و از قرآن منتفع نمی شوند. چه کنیم؟! با وجود نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و الی ماشاء الله امثالش، اهل سنت [از آن ها منتفع نمی شوند، حتی] از قرآن هم منتفع نمی شوند. منتفع شدن از قرآن هم شرطش این است که با عترت باشد. یکی از ادله وجود حضرت صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در روایت ثقلین است که: «سَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ لَا يَفْرُقَ بَيْنَهُمَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْخَوْضَ فَاسْتَجَابَ لِي». تا هر وقت که قرآن هست، عترتی هست که مفسر قرآن، عدیل قرآن، و واجب الطاعة مثل قرآن باشد و با قرآن کأنه عینیّت و اتحاد داشته باشد.

پس نمی شود قرآن باشد و حجت از عترت با آن نباشد. همین روایت ثقلین، یکی از ادله ای است که صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف هست، کسی نمی تواند بگوید که قرآن هست و او نیست! هر چه که مشتمل هست بر این ذیل: «سَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ لَا يَفْرُقَ بَيْنَهُمَا» و «تَارَكَ فَيْكُمُ الثَّقَلَيْنِ»، هر دو با هم. مگر می شود که یکی از دیگری جدا بشود؟.... اگر کسی یکی را تضییع کرد، هر دو را تضییع کرده است. اگر یکی را از دست انداخت، آن دیگری هم از دست افتاده است. [کسی که عترت را رها کرده است] دروغ می گوید که قرآنی است. بنی امیه و بنی عباس می گفتند: ما قرآنی هستیم! دروغ می گفتند. قرآن دو صفت گذاشته است: متقی و فاسق عادل و ظالم مؤمن و کافر. معلوم است که این، صفت چه کسانی و آن، صفت چه کسانی هستند! شما قرآنی هستید؟! شب و روز دارید می جنگید! امیدواریم که خدا توفیق بدهد که قدردان علمای خودمان و محترمین شرعی خودمان باشیم این ها را کالعدم بگیریم؛ وگرنه بعد، از کارمان پشیمان می شویم!

۱. کتاب حضرت حجت، ص ۹۸.

۲. نک: شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۱۹۱؛ اصول کافی، ج ۱، صص ۲۰۹ و ۲۸۷.

۳. «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ سَيَأْتِي زَمَانٌ عَلَى أُمَّتِي [الناس] لَا يَبْقَى مِنَ الْقُرْآنِ إِلَّا رَسْمُهُ وَلَا مِنَ الْإِسْلَامِ إِلَّا اسْمُهُ» زمان هایی بر امت من خواهد آمد که از قرآن به جز نوشته آن، و از اسلام به جز نام آن باقی نخواهد ماند» نک: بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۰۹؛ الکافی

ج ۸ ص ۳۰۷.

۴. کتاب حضرت حجت، ص ۹۹.

برکات نماز شب

برای شنیدن برکات نماز شب از
زبان حجت‌الاسلام رفیعی کد را
اسکن و یا روی آن کلیک کنید

نحن جنودک بقية الله

ما عاشقیم عاشق پاک این راه
مهاجریم مهاجر الی الله
صف به صف آماده جلوه‌ایم
در سپاه حضرت بقیه الله

برای مشاهده استوری این
سرود کد را اسکن و یا روی آن
کلیک کنید

برای مشاهده این محتوا
از زبان استاد مرحوم
صفایی حائری
کد بالا را اسکن و یا روی آن
کلیک کنید

مفهوم انتظار

انتظار یعنی خود تو آماده باشی
در فکرت، در قلبت، در طرحت
و در عملت. منتظر فرج او
هستی... کاری بکنی؛ یاری
بسازی گامی برداری...

عدالت، جهانی خواهد شد

خانم‌ها و آقایان؛ بشر در حال ورود به مدار جدیدی است. قدرت‌های کهنه، در حال افول‌اند. آنها «گذشته» هستند و ما «آینده» ایم. تکرار می‌کنم که آنها «گذشته» هستند و ما «آینده» ایم. بشریت با رشد آگاهی و نابودی جهل، رستگار می‌شود. نگاه ما به آینده امیدوارانه است. جهان در انتظار منجی است که ادیان الهی آن را وعده داده‌اند. این منجی وجود و حضور دارد. مؤمنانه باور داریم که بر مبنای مشیت و اراده الهی، همانطور که پیامبران الهی وعده داده‌اند، عدالت، جهانی خواهد شد و حکومت بندگان صالح پروردگار در سراسر زمین، حکم فرما و بشریت با رشد آگاهی و نابودی جهل، رستگار می‌شود. جهان در انتظار روزی است که حرمان به فرجام‌رسد.

سخنرانی شهیدرئیزی در سازمان ملل در سال ۱۴۰۲

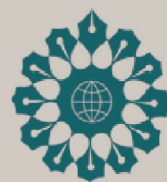

غم مخور، ایام هجران رو به پایان می رود
این خماری از سرمای کساران می رود

پرده را از روی ماه خویش، بالامی زند
غمزه را سرمی دهد، غم از دل و جان می رود

وعده دیدار نزدیک است، یاران مرثیه باد
روز وصلش می رسد، ایام هجران می رود

امام خمینی رحمته الله علیه

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)